

ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

مولی اللہ نے جواب دیا کہ آپ میرے ساتھ اور میں دوست ہیں، میں اپنے مکان کا کام آپ ہی کی تجویز سے لٹانا چاہتا ہوں، اس پر ہاں ال آبادی نے پنڈت موٹی ال سے کہا کہ میرے مکان کا کام "مسرت منزل" ہے اور اس کا بندہ میں آئے ہوں تو ہاں ہے آپ یہ نام رکھ سکتے ہیں تو پنڈت موٹی ال نے فوری تسلیم کیا اور اپنے مکان کا نام آئے ہوں رکھا جہاں آج تک لوگوں کو رست روز آئی تو جتنی کے طبردار اس بھون کا لٹا کر کے کھینچے آئے ہیں۔ یہ ہے اور کھلے ہندو مسلم اتحاد کی بنیاد پر جے میں صاحب! انہوں نے کہا کہ ہاں میں نے میڈیا میں شائع شدہ ہر اہم سوانحی کے تنازع بیان پر جس کی میڈیا میں زیورست پہنچی ہوئی ہے، مسوومو کہیں درج رجز کرنے کو ضروری نہیں سمجھا ہے۔ چونکہ ہر اہم سوانحی کا بیان سارے اخباروں میں آیا ہے اس لئے میں ہوم منسٹر صاحب اور چیف منسٹر صاحب سے ان کے خلاف ہادی ریاست میں بھی مظاہرات درج رجز کرنے کی مانگ کر رہا ہوں، اور میں ہاؤس کو یہ بتانا چاہتا ہوں کہ ہمارا موٹو فریڈم ہے جتنی کے خلاف ہے چاہے یہ فریڈم ہی مسلمانوں کی طرف سے ہو یا ہندوؤں کی طرف سے یا کچھ اور سے بلکہ اس کی طرف سے کیوں نہ ہو۔

میونسٹر چھیرٹھ: گورنر سభ్యوں اور دیکھیے ایک سنا سنا. سنیوٹل مینسٹرن اوبے نی سنیوٹل. سبھی کو سنیوٹل مینسٹرن سے چھیرٹھ، آ کا گیتھ hand-over చేయడేమి సنیوٹل మెన్సన్. అది ఇక్కడను సభ్యులందరికీ తెలుసు. అయినా మొత్తం చరిత్ర చదువుతున్నారు. దయచేసి ఇక మీదట ఎవరైనా సنیوٹల మెన్సన్ ఇన్సై, సబ్జెక్ట్ మాత్రం చదివి, పేపర్ ని handover చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక మీదట సభ్యులు ఆ విధంగా పాటిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

టీ విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషాలపాటు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(Then the House is adjourned for Tea-break 12.00 మ. for 15 minutes at 11.38 A.M.)
(After tea break, the House reassembled at 12.00 noon with the Hon'ble Chairman in the Chair.)

2015-16 సంవత్సరపు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

میونسٹر چھیرٹھ: బడ్జెటుపై చర్చను కొనసాగించవలసిందిగా శ్రీ బి. వెంకట్రావ్ గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రావ్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు ముఖ్య మంత్రి గారి నాయకత్వంలో ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ఈటల రాజేందర్ గారు 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రవేశపెట్టిన వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 1,15,689 కోట్లు ఉండడం చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. ఇందులో ప్రణాళిక వ్యయం రూ. 52383 కోట్లు, ప్రణాళికేతర వ్యయం క్రింద రూ. 63306 కోట్లు, ఆర్థిక మిగులు రూ. 531 కోట్లుగా పేర్కొనడం చాలా సమంజసంగా ఉంది. రాష్ట్రాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, వివిధ రంగాలకు సముచితమైన రీతిలో కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. ఈ బడ్జెటుని నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ప్రత్యేక తెలంగాణ కోసం అలుపెర

గని పోరాటం చేసి అనువులు బాసిన 481 మంది తెలంగాణ అమర వీరుల కుటుంబాలకు ఒక్కొక్కరికి రూ. 10 లక్షల చొప్పున మొత్తం రూ. 48.10 కోట్లు అందజేయడం అభినందనీయం. ఆసరా పథకం క్రింద 2014 నవంబర్ 8 నుంచి ప్రతి నెలా ఇచ్చే పెన్షన్ మొత్తాన్ని పెంచడం చాలా సంతోషకరం. గత ప్రభుత్వం వృద్ధులకు, వితంతువులకు కేవలం నెలకి రూ. 200లు మాత్రమే పెన్షన్ ఇస్తే, ఈ ప్రభుత్వం దాన్ని ఐదు రెట్లు పెంచి నెలకు వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వడం, అంతే గాకుండా ఇంతకు ముందు వికలాంగులకు నెలకి రూ. 500లు ఇస్తే దాన్ని కూడా మూడు రెట్లు పెంచి రూ. 1500లు ఇవ్వడం సంతోషంగా ఉంది. ఇందుకోసం బడ్జెటులో రూ. 4వేల కోట్లు ప్రతిపాదించడం సమంజసంగా ఉంది.

అలాగే బీడీ కార్మికులకు 2015 మార్చి నుంచి భృతి క్రింద ప్రతి నెలా వెయ్యి రూపాయల ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి ఈ బడ్జెటులో రూ. 188 కోట్లు ప్రతిపాదించడం హర్షించదగ్గ విషయం. అంగన్ వాడీ కార్యకర్తల జీతాన్ని రూ. 4200ల నుంచి రూ. 7000లకు పెంచడం, సహాయకుల జీతాలు రూ. 2450 నుంచి రూ. 4500లకు పెంచడం, అంతేగాకుండా అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో వంటపాత్రల కొనుగోలు కోసం షన్ టైమ్ గ్రాంటు క్రింద వెయ్యి రూపాయలు మంజూరు చేయడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. అల్పాదాయం గల వర్గాలకు, పేద మధ్యతరగతి ప్రజలకు ఆహార భద్రత పథకం క్రింద గత ప్రభుత్వం మనిషికి నాలుగు కిలోల బియ్యం ఇస్తే, ఈ ప్రభుత్వం దాన్ని పెంచి మనిషికి ఆరు కేజీలు ఇవ్వడానికి నిర్ణయం చేయడం, అంతేగాకుండా గత ప్రభుత్వంలో కుటుంబానికి 20 కేజీల కంటే ఎక్కువ బియ్యం తీసుకోవడానికి వీలు లేదని సీలింగు పెడితే ఆ సీలింగును తీసేసి కుటుంబంలో ఎంత మంది సభ్యులున్నా ప్రతి ఒక్కరికీ ఆరు కేజీల చొప్పున తీసుకోవచ్చని నిర్ణయించడం, ఇది బీద, పేద ప్రజలకు ఎంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు గణనీయమైన పాత్రని పోషించారు. 45 రోజుల పాటు సకల జనుల సమ్మెలో పాల్గొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలను స్తంభింపజేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క కళ్లు తెరిపించారు. అటువంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, వారి జీతభత్యాలకు ఈ బడ్జెటులో రూ. 22889 కోట్లు ప్రతిపాదించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. వాళ్ళకి తెలంగాణ సెక్షన్ ఇంక్రిమెంటు ఇవ్వడం, హెల్త్ కార్డులు ఇవ్వడం, అంతకంటే మించి ఆ ఉద్యోగుల కోరిక మేరకు 43 శాతం ఫిట్ మెంటుతో పిఆర్ సి ని ప్రకటించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. భవిష్యత్తులో, రాబోయే రోజుల్లో

బంగారు తెలంగాణ నిర్మాణంలో వారి సేవలు ఎంతో అవసరమని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించడం చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం.

పెడవ్యూల్ కులాల సంక్షేమానికి ఈ బడ్జెటులో రూ.5547కోట్లు, పెడవ్యూల్ కులాల ఉప ప్రణాళికకి రూ.8089కోట్లు కేటాయించడం వల్ల వారి అభివృద్ధి, సంక్షేమం మెరుగుపడే అవకాశాలు పూర్తిగా ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన నిరుపేద పెడవ్యూల్ కులాల వారికి, భూమి లేని వారికి కుటుంబానికి మూడు ఎకరాల చొప్పున సాగుకి యోగ్యమైన భూమిని ఆ కుటుంబంలో మహిళ పేరు మీద ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేయడం చాలా అభినందనీయం. ఈ పథకాన్ని మరింత బలోపేతం చేయడానికి ఈ బడ్జెటులో వెయ్యికోట్లు కేటాయించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

పెడవ్యూల్ తెగల సంక్షేమం కోసం రూ.2878కోట్లు, పెడవ్యూల్ తెగల ఉప ప్రణాళిక కోసం రూ.5036కోట్లు ఈ బడ్జెటులో కేటాయించడం వల్ల అది వారి అభివృద్ధికి, సంక్షేమానికి ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. యస్సీ, యస్టీ ప్రజల ఆర్థిక భారాన్ని తగ్గించడానికి, కళ్యాణ లక్ష్మి పథకం క్రింద ఆడపిల్ల పెళ్లికి ముందే రూ.51వేలు అందజేయడం ఎంతో సంతోషించదగ్గ విషయం. ఇచ్చినా వాగ్దానాల మేరకు గిరిజన తండాలను గ్రామ పంచాయతీలుగా గుర్తించడం, అంతేగాకుండా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో కొమరం భీమ్ అమరత్వం పొందిన జోడేపూట్లని సీయం గారు సందర్శించడం, జోడేపూట్ల గ్రామాన్ని స్మారక ప్రదేశంగా అభివృద్ధి చేసేందుకు శంఖస్థాపన చేసే దానికి రూ.25కోట్లు కేటాయించడానికి ప్రతిపాదించడం హర్షనీయం

వెనకబడిన తరగతుల సంక్షేమం కోసం ఈ బడ్జెటులో రూ.2172కోట్లు కేటాయించడం చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. దీని వల్ల వీరికి అందే సంక్షేమ పథకాలు మరింత మెరుగుపడతాయని ఆశిస్తున్నాను. మైనారిటీ సంక్షేమం కోసం రూ.1105కోట్లు ఈ బడ్జెటులో కేటాయించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. ముస్లిం, సిక్కులు, దళిత క్రిస్టియన్ల ఆడపిల్లల పెళ్లికి కోసం షాదీ ముబారక్ కార్యక్రమం ద్వారా ముహూర్తం కంటే ముందు ఒక్కొక్కరికి రూ.51వేలను అందజేయడం హర్షనీయం. హైదరాబాదులో క్రిస్టియన్ భవన్ నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం భూమి కేటాయించి, రూ.10కోట్లు కేటాయించడం కూడా చాలా సంతోషించదగ్గ విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు ఈ బడ్జెటులో రూ.8432కోట్లు కేటాయించడం చాలా సమంజసంగా ఉంది. జనాభాలో సగం మందికి వ్యవసాయమే జీవనాధారం. తక్షణ ఉపశ్రామంగా బ్యాంకులో తీసుకున్న పంట రుణాల మాఫీ కోసం

రూ.4250కోట్లు ప్రభుత్వం విడుదల చేయడం, అంతేగాకుండా 2015-16 బడ్జెటులో రుణ మాఫీ కోసం రూ. 4250కోట్లు ప్రతిపాదించడం కూడా చాలా అభినందనీయం. అలాగే 75శాతం సబ్సిడీ కల్పిస్తూ గ్రీన్ ఫార్మింగ్ కి రూ.250కోట్లు, సూక్ష్మ సేద్యానికి రూ.200కోట్లు, వ్యవసాయోత్పత్తుల గిడ్డంగులు తక్కువ ఉన్నందుకు వాటి నిర్మాణానికి రూ.814.74కోట్లు ప్రతిపాదించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి రూ.973.74కోట్లు కేటాయించడం చాలా సమంజసంగా ఉంది. రాష్ట్రానికి అనేక పెద్ద పరిశ్రమలు రావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అప్పుడే రాష్ట్ర ఆదాయం పెరుగుతుంది, నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు కూడా పెరుగుతాయి. గ్రేటర్ హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కి రూ.526కోట్లు, హైదరాబాదు మెట్రో వాటర్ సప్లైకి రూ.1000కోట్లు, అంతర్జాతీయ గుర్తింపు తెచ్చే మెట్రో రైలు ప్రాజెక్టుకి రూ.416కోట్లు కేటాయించడం సమంజసంగా ఉంది.

విద్యుత్ రంగానికి రూ.7400కోట్లు కేటాయించడం చాలా అభినందనీయం. ప్రస్తుతం 4320 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం మాత్రమే రాష్ట్రం కలిగి ఉందంటే నమ్మక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎంత అన్యాయం జరిగిందో తెలుస్తోంది. విద్యుత్ రంగం అభివృద్ధి చెందాలంటే, విద్యుత్ ప్లాంట్లు ఎక్కువ పెట్టాలంటే బొగ్గు కావాలి, నిధులు కావాలి, నీళ్లు కావాలి. తెలంగాణలో ఖమ్మం, కరీంనగర్, ఆదిలాబాదు, వరంగల్ జిల్లాలలో 125 సంవత్సరాలుగా సింగరేణి సంస్థ బొగ్గు తవ్వతోంది. ఇంకా వంద సంవత్సరాలకు సరిపడ బొగ్గు నిల్వలు ఈ నాలుగు జిల్లాల్లో ఉన్నాయి. గోదావరి, కృష్ణాతోబాటు ఎన్నో జీవ నదులు తెలంగాణలో ప్రవహిస్తున్నాయి. 14వ ఆర్థిక సంఘం చెప్పిన ప్రకారం, తెలంగాణలో ఆర్థిక పరిస్థితి మంచిగా ఉంది. ఇన్ని ఉన్నప్పటికీ ఇక్కడ పరిశ్రమలు పెట్టకుండా, విద్యుత్ ప్లాంట్లు పెట్టకుండా కేవలం 4320 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని రాష్ట్రం కలిగి ఉందంటే ఇది విచారించదగ్గ విషయం. 2018 కల్లా 23675 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి స్థాయికి రాష్ట్రాన్ని తీసుకుపోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సరైన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దీనిని అందరూ బలపరచవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది సాధ్యమేనని తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ జెన్కో ద్వారా ఆరువేల మెగావాట్లు, సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థ ద్వారా రెండు వేల మెగావాట్లు మరియు యన్ టీ సి సి ద్వారా నాలుగువేల మెగావాట్లు అదనంగా ఉత్పత్తి చేయాలని సంకల్పించడం చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. తెలంగాణలో పెద్ద పరిశ్రమ ఈ బొగ్గు పరిశ్రమ. దక్షిణ భారతదేశంలో ఏకైక బొగ్గు సంస్థ ఈ సింగ

ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

రేణి కాలరీస్. ఈ సంస్థలో ఒకప్పుడు 1.16లక్షల మంది కార్మికులు ఉండేవాళ్లు. ఇప్పుడు సగానికి సగం తగ్గిపోయి 58వేల మంది కార్మికులు మాత్రమే పని చేస్తున్నారు. ఉత్పత్తి చూస్తే మూడు, నాలుగు రెట్లు పెంచారు. ఈ సంవత్సరం 52మిలియన్ టన్నుల బొగ్గుని ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. వచ్చే సంవత్సరానికి రాష్ట్రానికి కావలసిన బొగ్గుని ఇంకా 8వేల మిలియన్ టన్నులకి పెంచడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. వచ్చే ఐదు సంవత్సరాలలో సింగరేణి కాలరీస్లో 19 కొత్త మైన్స్ తీస్తున్నారు. ఇప్పుడు 5వేల మందికి ఉద్యోగాలు ఇస్తామన్నారు, వచ్చే ఐదు సంవత్సరాలలో ఇంకొక 11వేల మందికి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని అంటున్నారు. ఎక్కడి నుండో వచ్చే వారికి కాకుండా స్థానికులకే ఆ ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా సింగరేణి కాలరీస్లో **voluntary retirement on medical grounds** ఉంది, దీన్ని అక్కడ లోకల్ గా తండ్రి కొడుకుల ఉద్యోగాలంటారు. ఈ ఉద్యోగాలు ఇది వరకున్నాయి. 1981లో ఐయన్ టియూసి మరియు వేరే యూనియన్ కలిసి సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకున్నారు. 1981 నుంచి 2000 సంవత్సరం వరకు ఈ తండ్రి కొడుకుల ఉద్యోగాలు **voluntary retirement on medical grounds** కొనసాగాయి. దాని తర్వాత పోయాయి. వచ్చే ఐదు సంవత్సరాలలో 19 కొత్త మైన్స్ వస్తున్నప్పుడు, కొన్ని వేల మందికి ఉద్యోగాలు అవసరం ఉన్నప్పుడు ఇది వరకున్న అగ్రిమెంటుని పునరుద్ధరించి ఈ తండ్రి కొడుకుల ఉద్యోగాలను **voluntary retirement on medical grounds** క్రింద ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని మీదవారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, నాకు ఈ బడ్జెటు మీద మాట్లాడే సదవకాశాన్ని కల్పించిన మీకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

جناب شہیر احمد (Janab Peer Shabbir Ahmed): جناب چیر میں صاحب! شکر یہ کہ آپ نے مجھ کو بحث کے بارے میں کچھ کہنے کی اجازت دی۔ ہفتہ کے دن ہمارے سی ایم صاحب نے ان تمام چیزوں کے بارے میں ہمیں تین دیا، الیٹ کے بارے میں، اور ویری چیزوں کے بارے میں جو ہمارے ڈی ایس صاحب نے پیش کی تھیں جو قابل مبارکباد ہے۔ ہمارا تعلق نہ بننے کے بعد پہلی بار مجھے موقع دیا گیا، میں خوش قسمت سمجھتا ہوں کہ پہلی دفعہ ایک ریاست میں، حالانکہ وہاں پر آنڈھرا کے اندر جو ہوتا تھا ایم ایل سی کی حیثیت سے میں نے بہت کچھ کہہ دیا تھا، مگر وہاں پر عمل نہیں ہوا تھا، مگر میں امید ہے کہ ہماری ریاست بننے کے بعد ہمیں ہر چیز سے لگی جوتھیں کو ملنا چاہئے۔ میں ایک چیز عرض کرنا چاہتا ہوں کہ گورنر صاحب نے یہ کہا تھا کہ حسین ساگر کی صفائی کی جائے گی، بہت اچھی بات ہے کیونکہ باہر کے لوگ اور یہاں کے لوگ وہاں پر بہت زیادہ پھرتے ہیں، جو بدبو آتی ہے، اس سے نجات ملے گی۔ اسی طرح میں ایک بات کا مطالبہ کرتا ہوں کہ یہ جو ہماری موسمی ہفتی ہے، وہاں پر ہماری تاریخ ساز عمارتیں موجود ہیں، ایک طرف ہائی کورٹ موجود ہے، ایک طرف

عمانیہ وہاں موجود ہے، ایک ہمارا ایس ڈی پوجو ہے، وہاں پر ہزاروں لاکھوں لوگ آتے ہیں، ہائی کورٹ میں آتے ہیں، عثمانیہ وہاں موجود ہے، وہاں پر موسمی ہفتی میں ڈرنیج کے لائین آجاتے ہیں اور یہاں سے وہاں تک پوری بدبو پھیلتی ہے۔ میری گزارش ہے کہ اس طرف بھی توجہ کریں، ہماری تاریخ ساز عمارتیں موجود ہیں۔ سی ایم صاحب نظام کی ہر عمارت کو الیٹ دیتے ہیں، لہذا ان چیزوں کو الیٹ دیتے ہوئے وہاں پر جو بدبو آتی ہے، اس کے لئے بھی انتظام کرنا ہمارے لئے ضروری ہے۔ دوسری ایک اور بات یہ ہے کہ کئی ورکرز کو وظیفہ دیا جا رہا ہے، بہت اچھا ہے، میں اس کا خیر مقدم کرتا ہوں۔ اسی طریقہ سے ہمارے مجال جو رات دن بوجھا لھاتے ہیں، وہ پریشان ہیں، ان کو ہونے کے بعد کبھی کوئی چیز نہیں ملتی، ان کو بھی اگر وظیفہ دیا جائے تو بہت اچھی بات ہوگی، اس کی طرف بھی غور کرنا چاہئے۔ ایک اور بات یہ کہنا چاہ رہا ہوں کہ ہمارے جو ہاسٹل بنے ہوئے ہیں، بڑے بڑے اسکولوں کے لئے بنائے جا رہے ہیں، بہت اچھی بات ہے، غریب بچوں کے لئے ہاسٹل میں ہر قسم کی سہولت دی جانی چاہئے۔ ہر طرح کی facilities مل رہی ہیں، جو بغیر donation چاہے وہ اسکول ہوں یا مدارس ہوں جو چندوں پر چلے ہیں، ان کے لئے بھی ڈرافٹ کرنا ہے، ان کے لئے گیس کی سہولت ہے، الیٹ کی سہولت ہے، ان بچوں کو لیس کاپا س بھی دیا جائے تو بہت اچھا ہوگا، ان کے لئے بھی کافی سہولتیں ہوں گی کیونکہ وہ خود حکومت سے کوئی donation نہیں لے رہے ہیں، اور نہ طلبہ سے donation لیا جا رہا ہے۔ یہ بات ضروری ہے کہ ان کو دیا جائے۔ دوسری اہم بات یہ ہے کہ حیدرآباد میں جو ہمارے سی ایم صاحب نے اعلان کیا کہ کچھ بھون بنایا جائے گا، میں welcome کرتا ہوں، مبارکباد دیتا ہوں۔ اسی طرح، چنارہ بھون بنا رہے ہیں، اور بھی کئی بناتے جا رہے ہیں، بہت اچھی بات ہے۔ اقلیتوں کے لئے بھر ضرور رہنمائی کریں اور ان کو مسلم بھون بنا کر دیا جائے، میں کہوں گا کہ وہاں پر مسلمان بچے تربیت حاصل کریں گے اور جو ہمارے چھوٹے موٹے تقریبات ہیں، وہاں پر ہزاروں روپے خرچ کر کے Function Hall لینا پڑتا ہے، اس کے لئے بھی سہولت ہوگی۔ ایک اور بات یہ ہے کہ شادی فنڈ جو 51,000 روپے لگایا گیا ہے، بہت اچھی بات ہے، لیکن اس کے اندر یہ چیز رکھ دی گئی ہے کہ Birth Certificate لیا جائے۔ Birth Certificate لینے کے لئے اتنی کوششیں ہوتی ہیں، ہمیں Birth Certificate لانا نہیں ہے اور کہیں بھی جا کر ایم آر او کے پاس جا کر ہاسٹل کے پاس جاؤ، پھر پڑتا ہے، جیسا آدھار کارڈ ہے، Voters List ہے، اس میں ٹرکھی ہوئی ہے، اس کو اگر base بنا دیا جائے تو اس سے ہزاروں لڑکیاں ناکام ہٹا سکتی ہیں۔ ایک اور بات یہ ہے کہ ہمارے پاس تلگانہ میں اردو کالڈی ہے، یہ تمام چیزیں ہیں، آج تک کوئی چیز نہیں بنائی گئی ہے، لہذا ان کی کمیٹیاں بنائی جائیں تاکہ ان کو تک پہنچ سکیں۔ ہر ضلع میں جو ممبر بن کر آئے گا، وہ ممبر وہاں کے حالات معلوم کرے گا، اقلیتوں کے متعلق بھی محکمے ہیں، آپ اس کو فوراً سمجھیں۔ میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں کہ آپ نے مجھے موقع دیا۔

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. నూతనంగా ఏర్పడిన రాష్ట్రంలో మొదటిసారిగా శాసనమండలిలో పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినటువంటి గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారు రూ.1,15,689కోట్ల బడ్జెట్ తో ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించడం కోసం, ప్రజా సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రస్తుత

బడ్జెట్ను ప్రవేశపెడుతూ “నర్వ జన హితాయ-నర్వ జన సుఖాయ” అనే భావన వచ్చేటట్లు అనేక కార్యక్రమాలు పొందుపరచడం జరిగింది.

రైతు సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతు ఋణమాఫీ అని ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం బడ్జెట్లో ముందుగా రైతు ఋణ మాఫీని తీసుకోవడం జరిగింది. అందులో మొత్తం రూ.17వేల కోట్లకు గాను, ఈసంవత్సరానికి రూ.4,250కోట్లు మాఫీ చేసిన ఘనత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అనేక సంవత్సరాల నుండి గత ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్య ధోరణి వల్ల గతంలో ఉన్నటువంటి వాతావరణానికి మరియు కరువుకాటకాల వల్ల నష్టపోయినటువంటి రైతులకి input subsidy ఇస్తామని చెప్పినప్పటికీ ఎక్కడా కూడా ఇవ్వలేదు. రైతుల యొక్క ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వానికి ఋణమాఫీ ఇవ్వాలనే అవసరం లేకపోయినప్పటికీ, గత ప్రభుత్వాలు ఇస్తామనే హామీని నిలబెట్టుకోకపోయినా ఆనాడు జరిగిన ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు ఈనాటి ప్రభుత్వం వెంటనే సుమారు రూ.450కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది. దానికి రైతుల తరపున ప్రభుత్వానికి నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(At that juncture, the Hon'ble Deputy Chairman chaired the House.)

నిజమాబాద్లోని ఎర్రజొన్న రైతులకు ఏదైతే నష్టం జరిగిందో, వాటి బకాయిల కోసం అనేక ఉద్యమాలు, సోరాటాలు జరిగాయి. కానీ, అప్పుడున్నటువంటి ప్రభుత్వాలకు రైతులను ఆదుకోవాలనేటువంటి పరిస్థితుల్లో లేనప్పటికీ, ఈ ప్రభుత్వం వారికి రూ.11.50కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది. ఎస్సీ/ఎస్టీ ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక వేత్తలు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి చెల్లించాల్సినటువంటి రాయితీలు ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటిని కూడా సుమారుగా రూ.484కోట్లను ఈ ప్రభుత్వమే చెల్లించింది.

విద్యార్థుల విషయంలో కూడా గత ప్రభుత్వాలు నిర్లక్ష్యం చేసి కనీసం ఉపకార వేతనాలు విడుదల చేయలేకపోతే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఒకేసారి రూ.2,045కోట్లని విడుదల చేయడం జరిగిందని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఈవిధంగా అనేక రకాలుగా గతంలో నిర్లక్ష్యం చేయబడినటువంటి కార్యక్రమాలను చేస్తూ, మళ్ళీ ఇంకా కూడా మున్ముందు అనేక కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని చూస్తున్న తరుణంలో, బడుగూ బలహీన వర్గాలకు, మైనారిటీలకు కావలసినటువంటి

కళ్యాణలక్ష్మి గానీ, షాదీ ముబారక్ గానీ వీటికి ఎన్నికల్లో ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వనప్పటికీ సమాజంలో ఉన్నటువంటి ఈ వర్గాలకి మన కనీస బాధ్యతగా రూ.51వేలు విడుదల చేసినటువంటి పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వానిది.

ఆసరా లాంటి పథకాలను కూడా పెద్దఎత్తున తీసుకొని వాటికి దాదాపుగా రూ.4,000కోట్లని కేటాయించడం జరిగింది. గతంలో ఇక్కడున్నటువంటి ప్రజాప్రతినిధులంతా కూడా మంత్రుల చుట్టూ తిరిగి మా రోడ్డుకి గుంతలు వడ్డాయి, రోడ్లు చెడిపోయాయని రెన్యూవల్ కి నిధులివ్వమని తిరిగేటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం ఎవరినీ అడగకుండానే, రాజకీయాలకు అతీతంగా తెలంగాణ జిల్లాలోని అన్ని పంచాయతీ రోడ్లకు రూ.4వేల కోట్లు, ఆర్ అండ్ బి రోడ్లకి రూ.10వేల కోట్లు నిధులు విడుదల చేసి పనులు ప్రారంభించడం జరిగింది. అలాగే ప్రతి మండలాల్లో రెండు రోడ్లైనా రావాలని, జిల్లాల్లో నాలుగు లైన్ల రోడ్లు రావాలనే ప్రణాళికతో కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతోంది.

బీడీ కార్మికులు అనేక సంవత్సరాల నుండి ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. వారికి కూడా పింఛను ఇచ్చేటువంటి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. గతంలో నేను మూడు బడ్జెట్లను గమనించాను, చేనేత రంగానికి రూ.250కోట్లు కేటాయిస్తే, ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టకుండా తిరిగి అదే బడ్జెట్ను కేటాయిస్తూ వచ్చారు. అలాగే అంగన్వాడి వర్కర్స్ కి కూడా పెంచడం జరిగింది. ప్రజాప్రతినిధులు కూడా మాకు కనీస వేతనం లేదంటే, వీళ్లందరికీ గౌరవవేతనం పెంచడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో పేదరికం పోవాలని, ప్రజలందరూ కూడా సుఖశాంతిలతో ఉండాలని అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టినటువంటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి మరియు ప్రజారంజకమైన బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినటువంటి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్): అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై ప్రసంగించే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడడం తరువాత రూ.1,15,689కోట్లతో పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆర్థిక మంత్రి గారికి మరియు శాసన మండలిలో ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఉప ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్లో సంక్షేమం మరియు అభివృద్ధిని రెండింటిని కలిపి జోడెడ్లుగా, ఒక బండిలోని రెండు చక్రాల లాగా ఒక నాణానికి ఇరు పార్వాల లాగా ఈ రెండింటిపై సమతుల్యతను చూపేవిధంగా బడ్జెటు రూపొందించినందుకు గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారికి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇటు సంక్షేమాన్ని చేపట్టి, అభివృద్ధిని విస్తరించినట్లయితే బంగారు తెలంగాణ అభివృద్ధిలో ఇబ్బంది ఏర్పడుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో రెండింటిని సమస్థానంలో తీసుకోవడం జరిగింది. సంక్షేమ రంగాల్లో ముఖ్యంగా దేశంలో వెనుకబడి ఉన్నటువంటి బడుగు-బలహీన వర్గానికి సాగుకు అనుకూలమైనటువంటి మూడెకరాల భూమిని కేటాయిస్తూ వారిలో ఒక మాసానికి సైర్యాన్ని పెంపొందించే విధంగా ఈ బడ్జెట్ను రూపొందించినందుకు మరియు వారి సంక్షేమానికి రూ.5,547కోట్లు కేటాయించినందుకు కూడా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

పెడ్యూల్లు తెగల విషయంలో తండాలను గ్రామ పంచాయతీలుగా అభివృద్ధి చేసే విషయంలో, కొమురం భీం అమరత్వం చెందినటువంటి జోడెహూల్సు అభివృద్ధి చేయడానికి రూ.25కోట్లు, ప్రత్యేక గిరిజన విశ్వవిద్యాలయాలు నెలకొల్పడానికి రూ.2,878కోట్లు కేటాయించినందుకు, వెనుకబడిన తరగతులను కూడా విస్తరించకుండా వారికి రావాల్సిన ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్లో కానివ్వండి లేక వసతి గృహాల సౌకర్యాలకు రూ.2,172కోట్లు కేటాయించినందుకు, మైనారిటీలకు ఆజీర్లో భవన నిర్మాణానికి మరియు క్రిస్టియన్ మైనారిటీలకు హైదరాబాద్లో భవన నిర్మాణానికి రూ.1,105కోట్లు కేటాయించినందుకు ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఆసరా పథకం ద్వారా వృద్ధుల్లో ఒక ధైర్యాన్ని కల్పించే విధంగా, నిర్భయంగా జీవించే విధంగా వారికి వెయ్యి రూపాయల వృద్ధాప్య పింఛనును, వికలాంగులకు రూ.1500/- పింఛనును, బీడీ కార్మికులకు వెయ్యి రూపాయల పింఛనును చెల్లిస్తున్నందుకు నిజంగా ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

ఇటు సంక్షేమ రంగానికే కాకుండా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన నాడే మన రాష్ట్రం ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందుతుందనే ఉద్దేశ్యంతోటి "Single Window, Without Grill" అనే సిద్ధాంతంతోటి ఏక గూర్జవద్దతిలో ఏ పారిశ్రామికవేత్త అయినా మెగా పారిశ్రామిక వేత్తకు 30 రోజుల్లో, వ్యూహాత్మక పారిశ్రామిక వేత్తలకి

15 రోజుల్లో అనుమతులిచ్చే విధంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మన రాష్ట్రం వ్యవసాయాధారిత రాష్ట్రం గనుక, నీటి పారుదల రంగంలో చెరువుల అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో భాగంగా మిషన్ కాకతీయను మరియు అందుబాటులోకి విద్యుత్తును కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో చర్యలు చేపట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

వాటర్ గ్రిడ్ ద్వారా ప్రతి ఇంటికి నల్ల ద్వారా నీరందించాలనే ఒక మంచి కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి అదేవిధంగా వ్యవసాయ పరంగా, ఆరోగ్య పరంగా, పోలీసు శాఖ ద్వారా ప్రజారక్షణలో భాగంగా ప్రజలకు భద్రతా కల్పించేవిధంగా ప్రతి పోలీస్ స్టేషనుకు రూ.25వేలు, రూ.50వేలు, రూ.75వేలు చెల్లించేవిధంగా చర్యలు చేపట్టినందుకు నిజంగా ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

వసతి గృహాల్లో చాలా మంది విద్యార్థుల్లో నేను బీదవాణ్ణి, వెనుకబడిన వాడిననే భావన గతంలో ఉండేది. కానీ, వసతి గృహాల్లో, పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్న భోజనంలో సన్న బియ్యాన్ని అందించి విద్యార్థుల్లో ఒక confidence పెంచే విధంగా చర్యలు చేపట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

సంక్షేమంలో ఉద్యోగులు కూడా ప్రభుత్వంలో ఒక భాగంగా భావించి 43శాతం ఫిట్మెంట్తో మంచి పిఆర్సి ఇచ్చినందుకు ఉద్యోగుల, ఉపధ్యాయుల తరపున ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే, అందులో కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఉద్యోగుల పాత్ర చాలా కీలకమైందని తెలంగాణ ఇంక్రిమెంటును ఇచ్చారు చాలా సంతోషం. కానీ, ఆ తెలంగాణ ఇంక్రిమెంటును ఒక స్పెషల్ పే క్రింద కాకుండా బేసిక్ పేలో మెర్జ్ చేసినట్లయితే చాలామంది ఉద్యోగులు సంతోషించేవారు. ఆ విధంగా తెలంగాణ ఇంక్రిమెంట్ను బేసిక్ పేలో మెర్జ్ చేసే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ ఉద్యోగులకు తెలంగాణ ఇంక్రిమెంట్ ఇచ్చారు గానీ, రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు ఈనాడు ఎలాంటి ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వలేదు గనుక, రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు కూడా తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఎంతోమంది పాల్గొన్నారు గనుక వారికి కూడా తెలంగాణ వచ్చిన సందర్భంగా, ఆర్థికంగా బెనిఫిట్ అయ్యేవిధంగా అవకాశం కల్పించినట్లయితే వారికి కూడా బాగుంటుంది. పిఆర్సిలో 43శాతం ఫిట్మెంట్ ఇవ్వడం సంతోషం. కానీ, పిఆర్సిలో సీనియర్లకు తక్కువ లాభం జరుగుతుంది గనుక వారికి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసార్వీస్ ఇంక్రిమెంట్ చొప్పున ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

43శాతం ఫిట్మెంట్ ఇచ్చినందుకు ఒక రకంగా సంతోషంగా ఉన్నప్పటికీ, ఈరోజు పేపర్లో వార్తలు చూస్తే, ఎరియర్స్ని బాండ్ల రూపంలో ఇస్తూ, వచ్చే ఐదేళ్లవరకు చెల్లిస్తామనేది కొంత ఆందోళనగా ఉంది. కాబట్టి అలాంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టకుండా వారికి రావాల్సిన ఎరియర్స్ని గతంలో మనం ఏవిధంగానైతే వారి జిపిఎఫ్ ఖాతాల్లో జమ చేశామో ఆ విధంగా వారి ఎరియర్స్ని జిపిఎఫ్ ఖాతాల్లో చెల్లించే విధంగా చేసినట్లయితే ఉద్యోగస్తుల్లో కొంత భద్రత కలుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాము.

హెల్త్ కార్డులు ఇంప్లిమెంట్ చేశాము. చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఎలాంటి లిమిట్ లేకుండా ఉద్యోగస్తునికైనా, ఉద్యోగస్తునిపై ఆధారపడి ఉన్న వారికైనా ఏ జబ్బు చేసినా ఆసుపత్రుల్లో చేరే విధంగా ఉన్నది. కానీ, అది ఇంకా పూర్తిస్థాయిలో ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. తప్పకుండా వచ్చే ఏప్రిల్ నుండైనా ఏ కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల్లోనైనా పూర్తి స్థాయిలో చికిత్స చేసుకునే విధంగా హెల్త్ కార్డులను అమలు చేయాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత పూర్తి స్థాయిలో ప్రవేశ పెట్టినటువంటి బడ్జెట్ను ఒక మంచి బడ్జెట్ గా భావిస్తూ, గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారికి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి అభినందనలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గౌడ్ అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం 2015-16కు గాను పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి మరియు గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ముఖ్యంగా రైతులకు, సంక్షేమ రంగానికి, విద్యా, వైద్యం, పరిశ్రమలు, రహదారుల అభివృద్ధి, కాకతీయ మిషన్ ద్వారా చెరువుల పునరుద్ధరణ, వాటర్ గ్రిడ్ ద్వారా ఇంటింటికి నల్లా ఇచ్చే కార్యక్రమాలను ప్రారంభించడం మరియు ఉద్యోగస్తుల విషయంలో కూడా స్నేహపూర్వకంగా ఉంటూ వారికి గతంలో ఏ ప్రభుత్వం ఇవ్వనటువంటి 43శాతం ఫిట్మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈవిధంగా ఈ బడ్జెట్ని చూస్తుంటే ఇది జనరంజక బడ్జెట్ అని చెప్పక తప్పదు. ఈ బడ్జెట్ అన్ని రంగాలకు మేలు చేసే బడ్జెట్ అని తెలియజేస్తున్నాను.

రూ.1,15,689కోట్ల బడ్జెట్లో - ప్రణాళికేతర వ్యయం రూ.63,306కోట్లు, ప్రణాళికా వ్యయం రూ.52,383కోట్లు. మన రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణ దిశగా, సుపరిపాలన దిశగా గౌరవ

ముఖ్యమంత్రి గారు వయనింపజేస్తున్నారని అనడానికి ఈ బడ్జెట్ నిదర్శనం.

తెలంగాణాకు సస్యశ్యామలమైనటువంటి, సంక్షేమ ప్రదమైనటువంటి, శ్రేయోదాయకమైనటువంటి రాజకీయ అవినీతి లేని తెలంగాణాను తీర్చిదిద్దడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని ప్రశంసించాల్సిన అవసరం ఉంది. పేదరికం పోయి, ప్రజల ముఖాల్లో చిరునవ్వులు విరబూయాలనేటువంటి ప్రయత్నం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిది. రాబోయే రోజుల్లో తెలంగాణ ప్రజల కలలు సాకారమయ్యే రోజులు వస్తున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా ఆంధ్ర పాలకుల పాలనలో ఆశ్రద్ధ గావించబడినటువంటి చెరువులు, ఆనాటి కాకతీయ రాజులు గానీ, శాతవాహనులు గానీ తరువాత వచ్చినటువంటి నిజాం ప్రభువులు గానీ నిర్మించినటువంటి చెరువులను ఈ ప్రభుత్వం కాకతీయ మిషన్ ద్వారా 45వేల చెరువులను పెద్దఎత్తున పునరుద్ధరించడం జరుగుతుంది. ఈ చెరువుల ద్వారా రాబోయే రోజుల్లో మన రైతాంగానికి 260టిఎంసీల నీటిని అందించేందుకు బడ్జెట్లో నిధుల కేటాయింపు జరిగిన సందర్భం చాలా విశేషమైనది.

12.40 అధ్యక్షా, రాబోయే ఐదేళ్లకాలంలో చెరువుల పునరుద్ధరణ ము. కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. నీటిపారుదల రంగానికి రూ.8,500కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గతంలో మా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ప్రాణహిత-చేవెళ్లకి ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించలేదు. కాని ఈ బడ్జెట్లో రూ.1600కోట్లు కేటాయించి, పూర్తి చేసే దిశలో ప్రయాణం మొదలుపెట్టడం జరిగింది. వ్యవసాయానికి, అనుబంధ రంగాలకి దాదాపు రూ.8432కోట్లు కేటాయించి, రైతు సంక్షేమానికి ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. మొట్ట మొదటిసారిగా రూ.17000కోట్లు ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం, తెలంగాణలో పది జిల్లాలంటే, రూ.13,000కోట్లు మాఫీ చేసారు. దీనిలో మొదటికిస్తుగా రూ.4850కోట్ల రూపాయలు గత సంవత్సరం ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కూడా రూ.4850కోట్లు ఇచ్చారు. దాదాపు 50% బుణాలు మాఫీ చేసారు. సంక్షేమం విషయంలో ఎస్సీలకు రూ.8,880కోట్లు, అలాగే ఎస్టీలకు రూ.5036కోట్లు, ఇవ్వడం జరిగింది. అదే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 23 జిల్లాలకు రూ.12,300కోట్లు కేటాయించారు. కాని మనం పది జిల్లాలకే రూ.13,000కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

ఎస్సీ/ఎస్టీలకు అధిక మొత్తంలో కేటాయింపులు జరిపిన రాష్ట్రం దేశం మొత్తం మీద మనదే. గతంలో ఆంధ్రపాలకుల కాలంలో మనం ఎంత నష్టపోయామో అందరికీ తెలుసు. అలాగే బీసీల కొరకు అయిదు సంవత్సరాల ప్రణాళిక పెట్టి, రూ.25,000 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం రూ.2172కోట్లు కేటాయించారు. మొన్ననే మిషన్ కాకతీయ ప్రారంభించిన రోజు, గీత కార్మికులకు కూడా ఇరవై రెండు ఈత చెల్లు పెంచుతామని చెబుతూ, చెరువుల పునరుద్ధరణ విషయంలో మిషన్ కాకతీయకు అనుసంధానం చేస్తామన్నారు. అలాగే మైనారిటీ సోదరులకు కూడా ఆంధ్ర పాలకుల కాలంలో అన్యాయం జరిగింది. 23 జిల్లాలకు కలిపి గతంలో రూ.500కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఇప్పుడు చూస్తే పది జిల్లాలలో రూ.1105 కోట్లు పెట్టారు. ఇది ముస్లిం సోదరులకి ఎంతో ఆనందదాయకంగా ఉంటుంది చెప్పడంలో నంశయం అక్కరలేదు. ఈ రోజు చూస్తూ ఉంటే, ఎస్సీ, ఎస్టీ సోదరులకి, హామీ ఇవ్వకపోయినా, వారికోసం కళ్యాణ లక్ష్మి అలాగే మైనారిటీ వర్గాల కోసం షాది ముబారక్ వంటి పథకాలు పెట్టారు. వీటి ద్వారా పేదరింటి అమ్మాయిల పెళ్లిళ్లకు రూ.51,000/- ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

ఇటువంటి పథకం ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. ఆడపిల్ల పెళ్లి చేయలేని పేద వర్గాలు ఎంతో ఆనందంగా ఉన్నారు. బీసీ వర్గాల నుంచి మంత్రులు, ఉపముఖ్యమంత్రులు ఇక్కడ ఉన్నారు. మీ ద్వారా వారిని కోరుతున్నాను. బీసీలలో కూడా చాలామంది పేదవారు ఉన్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది, రాబోయే రోజులలో అఖిలవక్ష సమావేశం పెట్టి, బీసీ కులాలను ఏ విధంగా ఆదుకుంటే బాగుంటుందో చర్చించుదామన్నారు. కళ్యాణలక్ష్మి పథకాన్ని బీసీ లకు కూడా వర్తింప చేయాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. అదే విధంగా వృద్ధులకు, వితంతువులకు గతంలో రెండువందల రూపాయలు ఇస్తే, మన ప్రభుత్వం వెయ్యికి పెంచి, వికలాంగులకు ఐదు వందలు ఇస్తే, మన ప్రభుత్వం రూ.1500లకు పెంచి, ఏ ఆధారం లేని వర్గాలకు ఎంతోమేలు చేసింది. ప్రజలకు తగిన జీవనభృతి కల్పించడం, వారి సామాజిక అవసరాలు తీరే విధంగా బడ్జెట్లో రూ.4000కోట్లు పెట్టారు.

అధ్యక్షా. అదే విధంగా నాలుగు సంవత్సరాలలో ఇంటింటికి మంచినీళ్లు, వాటర్ గ్రీడ్ ద్వారా బడ్జెట్లో రూ.4000కోట్లు కేటాయించి, ప్రజలు అనారోగ్యం బారిన పడకుండా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు హర్షణీయం. అలాగే ఎప్పుడూ లేని విధంగా పంచాయతీ రాజ్ రోడ్లకి రూ.2421కోట్లు, R&B రోడ్లకు రూ.4900 కోట్లు, కేటాయించి, రాబోవు రోజుల్లో ఇరవై వేల కోట్ల

ప్రణాళికతో బిటి రెన్యూవల్స్ గాని, డబుల్స్ గాని, మండల్ నుంచి జిల్లాలకు నాలుగు లేన్ల రోడ్లుగాని, నిర్ణయించడం ఏ ప్రభుత్వం గాని చేసిందా అధ్యక్షా ఈ రోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టే మనకు ఇన్ని సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నది. గతంలో ఒక నియోజక వర్గంలో రోడ్లు కోసం నిధులు తెచ్చుకోవాలంటే పదిసార్లు చక్కర్లు కొట్టవలసి వచ్చేది. అయినా ఆంధ్ర పాలకులు ఇవ్వలేదు. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు అడగకుండానే, మన రాష్ట్రంలో బంగారు తెలంగాణ సాధించుకోవాలి కాబట్టి, రోడ్లన్నీ అద్దంలా ఉండాలనే ఏకైక లక్ష్యంతో ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు.

ఈ రోజు ఏక గవాక్ష నూతన పారిశ్రామిక విధానం ద్వారా తెలంగాణ పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి మార్గం ఏర్పాటు చేసారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు అనుమతులు ఇచ్చే విషయంలో కూడా సరళీకృతం చేసారు. అదే విధంగా ఇక్కడ హోం మినిస్టర్ గారున్నారు. హైదరాబాద్ లో శాంతిభద్రతలు కాపాడే విషయంలో ఏ ప్రభుత్వం తీసుకోని విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. ఎన్ని వేల కోట్లు ఖర్చయినా వర్షాలేదు, హైదరాబాద్ తో పాటు మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం కృషిచేయడం అభినందనీయం. విద్యారంగానికి రూ.11,210కోట్లు, విద్యుత్తుకు రూ.7400 కోట్లు, పారిశ్రామిక రంగానికి రూ.974కోట్లు, వైద్య శాఖకి రూ.4932కోట్లు, ఆహారభద్రత సబ్సిడీకి రూ.2200కోట్లు, అమరవీరుల కుటుంబాలకు రూ.48కోట్లు, హరిత హారానికి రూ.320కోట్లు, బీడీ కార్మికులకు అడగకుండానే వెయ్యి రూపాయల చొప్పున రూ.188 కోట్లు కేటాయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. అదే విధంగా స్త్రీ, శిశు సంక్షేమానికి రూ.770 కోట్లు, అదే విధంగా వ్యవసాయానికి గాని, పారిశ్రామిక రంగానికి గాని, కోతలు విధిస్తున్నారని మాట్లాడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ముందే చెప్పారు. వారు ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం వెళుతున్నారని. ఒక సంవత్సరం తరువాత ఏడుగంటల నిరంతర విద్యుత్తు ఇస్తామని చెప్పారు. వచ్చే సంవత్సరం తొమ్మిది గంటలు, ఇంకా మూడు నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత 24 గంటలు కరెంటు ఇచ్చి, రాష్ట్రంలోని అన్ని వర్గాలను కాపాడతామన్నారు. వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాలలో 23,670MW విద్యుత్తు ఉత్పత్తికి ప్రభుత్వం కృషిచేయడం అభినందనీయం.

అలాగే ఉదోగస్తులకు కూడా friendly Government గా 43% fitmentను ప్రకటించడం, దేశంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఇంత ఫిట్ మెంట్ గతంలో ఇవ్వలేదు. మన ఉద్యోగస్తులు కూడా తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు కాబట్టి, వారికి 43% fitment ప్రకటించడం జరిగింది. అలాగే ఈ రోజు కొన్ని పేపర్లలో బకాయిల

గురించి వార్తలు వచ్చాయి. ఉద్యోగులు ఎలాంటి ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి న్యాయం చేశారు. ఈ విధమైన బడ్జెటును సేను ఎప్పుడు కూడా చూడలేదు. ఇంత జనరంజకమైన బడ్జెటు సేను శాసనమండలి సభ్యుడిగా ఉన్న నాలుగేళ్ల కాలంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. రాబోవు రోజుల్లో బంగారు తెలంగాణ నిర్మించుకోవడానికి మన ముఖ్యమంత్రిగారు, మన ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిని అభినందిస్తూ, ఈ బడ్జెటును స్వాగతిస్తున్నాను. సమర్థిస్తున్నాను. అలాగే రాబోయే రోజులలో కూడా మంచి బడ్జెటును ప్రవేశపెడతారని ఆశిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

جناب فاروق حسین (Sri Farooq Hussain): چیئر مین صاحب! شکر یہ۔ مجھے آپ نے بجٹ سال 2015-16 پر بات کرنے کا موقع دیا ہے۔ چیئر مین صاحب! چیف منسٹر کے۔ چندرا شیکھر راؤ کی حکومت نے اپنے بجٹ میں پیشتر شعبوں کا لحاظ کیا ہے۔ فلارج و ہیوڈی اسکیمات کو بھی اہمیت دی گئی ہے اور ان کو اچھا خاصا بجٹ الاٹ کیا گیا ہے۔ میں حکومت کو مبارکباد دیتا ہوں۔ حکومت نے اپنے بجٹ میں 1969ء کے شہداء تلنگانہ کو نظر انداز کیا ہے، انیسویں کی بات ہے کہ تلنگانہ ریاست تلنگانہ تکریک ان ہی کی ہم سے شروع کی گئی تھی اور اس کی قیادت ہمارے معانی قدر اور لیڈر آنجہانی مدن موہن صاحب کر رہے تھے۔ اتفاق کی بات ہے کہ اس وقت میں اور ہمارے چیف منسٹر ان ہی کے شاگرد تھے۔ آج کے آرصاحب نے اس کو کامیاب بنایا ہے۔ اس کے لئے کسی آرصاحب مبارکبادی کے مستحق ہیں۔ موجودہ حکومت نے تلنگانہ تکریک کے دوسرے مرحلے کے شہداء کے خاندانوں کو مالی مدد فراہم کی ہے، یہ اچھی بات ہے۔ صاحب! میں حکومت سے خواہش کرتا ہوں کہ وہ 1969ء کے شہداء کے خاندانوں کو بھی ایسی مدد فراہم کرے تاکہ موجودہ شہداء اور سابق شہداء میں امتیاز کی شکایت ہی نہ رہے۔ چیئر مین صاحب اس موقع پر میں حکومت کے علم میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ طبقہ داری جو بجٹ مختص کیا گیا ہے اس میں بڑی طبقا کے ساتھ ہرے علم اور اطوار کے مطابق با انصافی ہوئی ہے۔ ان کو اتنا بجٹ مختص نہیں کیا گیا جس کے وہ مستحق تھے۔ میں حکومت سے خواہش کرتا ہوں کہ وہ بی بی کے بجٹ 2,172 کروڑ روپے کو بڑھا کر ان کی آبادی کے حساب سے اضافہ کرے۔ ایس سی و ایس ٹی طبقا کے لئے 8089 کروڑ اور 5036 کروڑ روپے مختص کئے گئے ہیں، یہ بجٹ کافی ہے لیکن اس کے فنڈ کے صحیح استعمال کی ضرورت ہے۔ اسی طرح ایس سی، ایس ٹی پلان پر بھی عمل آوری ضروری ہے۔ اقلیتوں کے لئے 1105 کروڑ روپے کا بجٹ مختص کیا گیا ہے۔ میں چیف منسٹر صاحب کو اس کیلئے مبارکباد دیتا ہوں اور ساتھ ہی یہ مطالبہ کرتا ہوں کہ وہ بجٹ کو فرج کرنے پر اپنی توجہ مرکوز کریں کیونکہ ہمیشہ شکایت رہی ہے کہ اقلیتوں کو جو بھی بجٹ مختص کیا جاتا ہے اس کو یا تو جاری نہیں کیا جاتا یا پھر بجٹ جاری ہوتا ہے پھر اس کو صرف نہیں کیا جاتا۔ گزشتہ سال کا بجٹ قریب 20% ہی استعمال ہوا ہے۔ کم از کم حکومت کو چاہئے کہ اس سال مختص کردہ بجٹ کو مکمل استعمال میں لایا جائے تاکہ اقلیت لوگ اس سے فائدہ اٹھاسکیں۔ چیئر مین صاحب! اقلیتی بجٹ کو گرین چینل کے ذریعہ جاری کرنے کی ضرورت ہے۔ اسی طرح ہر منزل میں اردو اتھنٹی اسکولس اور ہر ڈویژن میں اردو اتھنٹی کالس کا قیام عمل میں لایا جانا چاہئے۔ چھوٹے موٹے بیوپاریوں اور تاجروں کو بلا سود ڈائریکٹ قرض جاری کیا جائے تاکہ ان کو سود خوروں سے بچایا جاسکے کیونکہ اکثر یہ دیکھنے میں آ رہا ہے

کریج میں سود خور چھوٹے تاجروں کو 900 روپے دے کر شام میں 1000 روپے وصول کر رہا ہے۔ انیسویں کی بات یہ ہے کہ سال گزشتہ گیا ہر سو کروڑ روپے سے زائد بجٹ مختص کیا گیا تھا اس میں صرف 437 کروڑ روپے ہی خرچ کئے گئے۔ اس سال مختص کردہ بجٹ کا پورا پورا استعمال کریں گے تو چیف منسٹر صاحب کا مہارتیج کے اوراق میں سنہری الفاظ میں لکھا جائے۔ میں حکومت سے یہ مطالبہ کرتا ہوں کہ اعلیٰ پیشہ وارانہ تعلیم کیلئے فیس ریمبر سمٹ کی جو 35 ہزار روپے حد مقرر کی گئی ہے اس کی حد کو ختم کر کے 100% کرے۔ اسی طرح مختص اور ٹیوشن فیس 3000 ہزار کریں اور ایک یونیٹ کی حد کو تین لاکھ روپے کریں۔ چیئر مین صاحب! خواتین کے مہنگے ہارنگس کے تعلق سے میں یہ بتانا چاہتا ہوں کہ پہلے ڈومو گروپس تھے وہ اب ختم ہو چکے ہیں۔

جناب محمد محمود علی (Janab Mohd. Mahmood Ali): 1969ء کے جو لوگ شہید ہوئے، اور انہیں بھی جو 2001ء کے بعد خودکشی کئے، ہم ان ہی کے برابر ان کو بھی دے رہے ہیں، یعنی دس لاکھ روپے ex-gratia، ایک مکان اور ایک سرکاری ملازمت۔ اگر آپ کے پاس ہے تو نوٹ کر لیں۔ بالکل 100% دیں گے، 1969ء میں جو لوگ شہید ہوئے ان لوگوں کو بھی دیں گے۔ بالکل آپ لے کر آئیے، کو برابر اس کے اند شامل کر دیں گے صاحب! 2001ء کے بعد خودکشی کرنے والوں کو بھی ضرور دینے کے بارے میں سی ایم صاحب already ایک اینٹ میں فیصلہ لے چکے ہیں۔

శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, 1969 లో సేను తొమ్మిదవ క్లాసులో ఉన్నాను. KCR గారు కూడా 9 వ క్లాసులో ఉండే. మేమిద్దరం క్లాస్ మేట్లు. 1969లో తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నాము. మదన్ మోహన్ గారు మా గురువర్యులు. సేను విషయం ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మదన్ మోహన్ గారు కీర్తిశేషులు. వారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ ఉద్యమం సిద్ధిపేట నుంచి షురూ అయింది. KCR గారే స్వయంగా చెప్పారు. సోనియా గాంధీ గారి దయవల్ల తెలంగాణ వచ్చిందని. KCR గారు సాధించారు. సాధించలేదని మేము అనడం లేదు. అందులో మా MP లున్నారు, MLA లున్నారు. మనమందరం ఉన్నాము. అందరం కలిసి సాధించినాము. సోనియా గాంధీ గారి దయవల్ల, KCR గారి నాయకత్వంలో మనకు కొత్త రాష్ట్రం రావడం జరిగింది. BC లు 51% ఉన్నారు. వారికి అన్యాయం జరిగింది. సేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మీ ద్వారా దయచేసి విన్నవించుకుంటున్నాను. వారికి న్యాయం జరగాలంటే 51% ఉన్న BC లకు రూ. 2000 కోట్లు సరిపోవని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

جناب محمد محمود علی (Janab Mohd.Mahmood Ali): ہمارے فاروق صاحب جیسا ہمارے ہیں، یہ بات صحیح ہے، ہمارے ہم
منسٹر صاحب یہیں پر ہیں، ایسے private financiers کو بہت تخی کے ساتھ پکڑا جا رہا ہے، وہ زیادہ interest پر پیسے چلاتے ہیں
، اور ضرور Minorities Finance Corporation میں کافی انچارجٹ اس کے لئے رکھا گیا ہے، ضرور جہاں تک ہو سکے، ایسے
لوگوں کو لون دیا جائے گا۔

جناب فاروق حسین (Sri Farooq Hussain):

اور ایس ای آر پی کے ذریعہ اس کو شروع کرے۔ اسی طرح جیسا کہ ایس ای ایس ٹی بی ای سی علاقوں میں سری منڈھی کی رقم کا استعمال ہو رہا ہے
، مسلم اکثریتی آبادی میں اس کو روشناس کرے۔ ہا کر اس حال اور چھوٹے تاجروں کو بینک کے بغیر راست 20 ہزار روپے کا قرض جاری
کرنے کی اسکیم شروع کریں جس میں 10 ہزار روپے کی سبسڈی دی جائے۔ اور اوپن اسکولس کا حیا عمل میں لائے اور اس میں خدمت
انجام دینے والے مدرس کا مشاہرہ پانچ ہزار روپے، کمرہ کار کر یہ دو ہزار روپے اور لائٹ کا بل ایک ہزار روپے دیا جائے۔ اسی طرح اگر
ناگہانی صورت میں فرقہ وارانہ فسادات ہوتے ہیں تو متاثرین کے معاوضہ کیلئے علیحدہ بجٹ اور ہیڈ آف کاؤنٹ مقرر کرے جیسا کہ ایس
یز اور ایس ٹی کے لئے ہے۔ ریاستی حکومت نے شادی مبارک کی ٹی اسکیم کو روشناس کرتے ہوئے 51 ہزار روپے مستحق لڑکیوں کو دینے کا جو
فیصلہ کیا ہے وہ قابل ستائش ہے، مگر اس کی گاؤں گاؤں تک تشہیر کی ضرورت ہے تاکہ غریب عوام اس سے مستفید ہو سکیں۔ اسی طرح تلنگانہ
حکومت نے اقبیر شریف میں دو گاہ حضرت خواجہ معین الدین غریب نوڈ ریاست کے زائرین کی سہولت کیلئے پانچ کروڑ روپے کے صرفہ
سے رباط کی تعمیر کا جو فیصلہ کیا ہے میں اس کا خیر مقدم کرتا ہوں۔ چیرمین صاحب! میں چیف منسٹر سے یہ خواہش کرتا ہوں کہ وہ غریب و مستحق
مسلمانوں میں بھی تین ایکڑ زمین کی تقسیم عمل میں لائیں۔ کیونکہ بہت سارے مسلمان بے زمین ہیں اور سیکلوز مسلمان جو گاؤں میں
رہتے ہیں ان کی زندگی زراعت سے ہی جڑی ہوتی ہے۔ میں چیف منسٹر صاحب سے یہ درخواست کرتا ہوں کہ وہ پولیس کانسٹیبلز کے
تقررات میں مسلم اقلیت کیلئے تعلیمی قابلیت کو کم کر کے دسویں جماعت کریں، کیونکہ پڑھنا لکھنا اور ڈسٹریکشن ہیرا میٹیشن کے واضح طور پر
کہہ دیا ہے کہ مسلمان ایس ای ایس ٹی سے بھی بد حال ہیں۔ جب ان کی حالت خراب ہے تو پھر ان کی حالت میں بہتری تک تقررات میں
رعایت دینا چاہئے، جیسا کہ ایس ای اور ایس ٹی طبقوں کو ان کے بجائے دسویں جماعت تک کی رعایت دی گئی ہے، دوسرے طبقات کیلئے یہ
حد انفرمیڈیٹ مقرر ہے۔ چیرمین صاحب! میں حکومت سے یہ بھی مطالبہ کرتا ہوں کہ ہر شعبہ میں اقلیتوں کو ان کی آبادی کے حساب سے
نمائندگی کو یقینی بنائے۔ اسی طرح ہمدی کارپوریشنس بلدیات، ٹنگر پختایت، ہضلع پربھندرنڈل پربھندراگرام پنجایات، آپاشٹی روڈ اینڈ بلڈنگس،
انجینئرنگ کے دوسرے شعبوں کے سیول اور الیکٹرکلی وغیرہ کے ٹیڈرز میں بھی مسلمانوں کو شراکت داری دی جائے۔ آؤٹ سورسنگ
انجینئرنگ کے بھی مسلمانوں کو انٹنس دینے جائیں اور ان کو محکمے الاٹ کئے جائیں۔ چیرمین صاحب! چیرمین پر عمل کا وقت آ گیا ہے۔ میں
حکومت سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ وہ اس پر کوئی تاریخ سے عمل کرے گی اور 12 فیصد تحفظات کب دے گی؟ 12 فیصد پر عمل تک 4 فیصد

تحفظات کو متاثر نہ کرنے کی میں حکومت سے مانگ لیتا ہوں کیونکہ اس سے مسلمانوں کا نقصان ہوگا جس سے کہ وہ اب فائدہ اٹھا رہے ہیں
۔ چیف منسٹر صاحب جو ریاست کی ہمہ جہت ترقی کیلئے سنجیدہ ہونے کا بار بار ذکر کرتے ہیں ان سے میں خواہش کرتا ہوں کہ وہ وقف
جانیدادوں کے تحفظ اور ان کی بازیابی کیلئے حکومتی طور پر فوری اقدامات کریں۔ جو وقف زمینات اور جانیدادیں ناجائز قابضین کے پاس
ہیں، وہ ان سے فوری حاصل کریں۔ شہر سے قریب جو وقف زمینات اور تیرستان ہیں ان کو ناجائز قابضوں سے بچانے کیلئے حصار بندی کی
جائے اور یہاں وقف بورڈ کی ملکیت کے بورڈس آویزاں کئے جائیں۔ چیرمین صاحب! اردو پر بات کرنے سے پہلے میں آپ کے ذریعہ
پورے ایوان کو اس زبان کی حالت کو ایک شعر سے بتانا چاہتا ہوں کہ:-

کیمبرے قتل کے بعد جہا سے اس نے تو ہے

ہائے رے اس ڈوڈ پٹھان کا ب پٹھان ہوا

ہماری ریاست تلنگانہ کے تمام اضلاع میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا درجہ حاصل ہے مگر اس پر عمل صفر ہے۔ ایک زمانے سے اردو زبان
کے تعلق سے صرف بیان بازی ہی کی جا رہی ہے۔ جب کبھی کوئل اور اسمبلی میں سوال کیا جاتا ہے تو عہدیدار چالاک کے ساتھ یہ تحریری
جواب فراہم کرتے ہیں کہ اردو زبان پر عمل آوری کیلئے حکومت ضروری اقدامات کر رہی ہے۔ میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ اردو زبان پر عمل
آوری کیلئے 68 سال سے ایک ہی جواب دینا یا لوگوں کو گمراہ کرنے کے برابر ہے یا نہیں۔ چیرمین صاحب! میں ایوان کے علم میں یہ بات
انا چاہتا ہوں کہ جو چیف منسٹر کے علم میں کوئی نیا اور نیا عہدیدار ہے اور نیا اور نیا کوئی کام ہو رہا ہے۔ نہ پر ایس نوٹ اور نئی
پریس ریٹیلر اردو میں جاری ہوتے ہیں جن کی انقلاب دشمنی کے اشتہارات تک اردو میں نہیں دیئے جاتے۔ چیرمین صاحب! حیدرآباد اردو
کا گوارا ہے جو ہماری تہذیب سے جڑی ہوئی ہے، جس کا پوری ریاست میں چلن بھی ہے۔ میں حکومت سے درخواست کرتا ہوں کہ
تلنگانہ فرنٹس کی طرح کچھ لٹریچر ڈپارٹمنٹ کی طرف سے اردو کالونیزس کا بھی انحصار عمل میں لائے۔ اردو اساتذہ کے تقررات کو یقینی بنایا جائے
اور اس زبان کو ایچ ایم ایس سے جوڑا جائے کیونکہ انگریزوں نے اردو کے امیدواروں کو صرف لٹریچر اور لکچرری کے عہدوں
پر مقرر کیا جا رہا ہے، ہائیڈریٹ ڈپارٹمنٹس میں اردو زبان کے امیدواروں کے پائمنٹ کو بہت نہیں دی جا رہی ہے۔ کے ای آر صاحب جو اردو
کے تعلق سے اچھا ذہن رکھتے ہیں وہ ہمارا دل بات کو لگتی دیر ہے کہ اردو حیدرآباد میں پیدا ہوئی وہی ملی اور پھولتی انیسویں میں
ہوئی اور ہندوستان سے پوری دنیا میں پھیل گئی۔ یہ بہت خوشی کی بات ہے کہ چیف منسٹر اردو سے محبت رکھتے ہیں۔ سرکاری غیر سرکاری دفاتر
کے سائن بورڈس کو اردو میں تحریر کرنے کو یقینی بنائے جائیں۔ چاہئے وہ آئی ٹی کیوں نہ ہو تمام محکمہ میں اردو میں سائن بورڈس اور اردو
ہائمنٹس کے تقررات کے عمل کو یقینی بنایا جائے جس کے پہلے ہی سے اقدامات ہیں۔ اسی طرح پولیس، ایٹمنٹس اور تمام سرکاری محکموں میں
اردو کی درخواستوں کو قبول کیا جائے اور اس کا ای زبان میں جواب دیا جائے اور اپرواہی کرنے والے عہدیداروں کو جواب دی کا پابند
بنایا جائے اور ضرورت پڑنے پر ان کے خلاف قانونی کارروائی کی جائے۔ اسمبلی اور کوئل کی بھی ایسی ہی حالت ہے۔ یہاں بھی کوئی اردو
ریورڈ ہے اور نئی اردو منسٹری میں اور نئی اردو کیپورڈ آہٹریس ہیں۔ کیوں ان عہدوں کو پرنٹس کا جا رہا ہے؟ اس تعلق سے ہم نے کئی
مرتبے ایوان میں توجہ بھی دلائی اس پر وہ ہمیں یہ یقین دیتے ہیں کہ ان عہدوں پر تقررات کئے جائیں گے، لیکن اس پر کب عمل ہوگا؟ آپ
سے اور ہمارے چیف منسٹر صاحب سے میں پریز request کرتا ہوں کہ آئندہ ہیشن سے پہلے ان عہدوں پر appointments
کریں۔ چیرمین صاحب! میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ کم از کم کے ای آر صاحب اس جانب خاص توجہ دیں کیونکہ وہ اردو کے چاہنے
والے ہیں، وہ اور میں محبت اردو آنجہانی مدن موہن صاحب کے شاگرد رہے ہیں۔ آنجہانی مدن موہن صاحب تلگووہنم کے پہلے دور
میں جب پوزیشن لینڈر تھے تو انہوں نے اس وقت حکومت کے نظریہ پر یہ شعر کہا تھا کہ:-

1.00 | అది ప్రతిబింబించే విధంగా ఈరోజు వచ్చిన సమాచారాన్ని ము. కూర్చు చేసి, దానికి అనుగుణంగా ఐదు సంవత్సరాలలో ఆ వర్గాలను ఉన్నత దశకి తీసుకుపోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో రూపకల్పన చేసిన బడ్జెట్ ఇది. కాబట్టి ప్రజలందరూ హర్షిస్తున్నారు. మొన్న నేను మాఊరికి వెళ్లాను. ఈటల రాజేందర్ గారి బడ్జెట్ ప్రసంగాన్ని వినడానికి ప్రజలు టీవీలకు అతుక్కపోయి చూస్తున్నారు. అరే నా బిడ్డ ఈవిధంగా మాట్లాడుతున్నాడని ఎంతోమంది వయోవృద్ధులు ముక్కు మీద వేలు వేసుకునే ప్రసక్తి వచ్చింది. అటువంటి ప్రసంగం చేయబడిన ఈసభలో మేము ఉండడం ఎంతో అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం.

(అంతరాయం)

మౌలికమైన అంశాల మీద ప్రసంగం చేయడం జరిగింది. కేవలం ప్రసంగం కొరకు ప్రసంగం చేయడం కాదు. అసలు దీంట్లో ఉన్న సారం ఏమిటో తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మీరెన్ని ఆరోపణలు చేస్తూ వచ్చారో, దీని గురించి మీరు ప్రస్తావిస్తూ వచ్చారో, ఆ అంశాల మీద సరైన వివరణ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మామంత్రిగారు వివరణ ఇస్తారు. అయినప్పటికీ కూడా నాకు తోచినటువంటి రీతిలో, నా కోణంలో ఏ రకంగా ఆలోచన చేస్తున్నామో, ప్రజలు ఏవిధంగా భావిస్తూ వచ్చారో దానికి అనుగుణంగా వివరణ ఇస్తాం .

ఈరోజు మా ఆర్థికశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు రూ.1,15,689 కోట్లు. గతంలో మాదిరిగా మావి ఏమైనా ఆశామాషీ లెక్కలనుకున్నారా? ఉన్నది ఉన్నట్లుగా, మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమైతే చెబుతూ వచ్చారో, చేసేది చేసి తీరుతాం, చెసేదే చెబుతున్నాం, దాన్ని ఆచరణలో పెట్టే రీతిలో మా ప్రసంగం ఉంటుందని చెప్పారో, దాన్ని తు.చ.త్పకుండా అమలు చేసే రీతిలో రూపకల్పన జరిగింది ఈ బడ్జెటు అని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, బడ్జెటులో ప్రణాళిక వ్యయం క్రింద సుమారు రూ.52383కోట్లు ప్రణాళికేతర వ్యయం క్రింద 63366కోట్లు ఉంది. చాలా మంది మిత్రులు అన్నారు. అరే, బడ్జెటులో ఎక్కడైనా ప్రణాళికేతర వ్యయం ఎక్కువగా ఉంటుందా? అని అడిగారు. అయ్యా, మీకు తెలియంది కాదు. ఈ సంవత్సరం న భూతో న భవిష్యత్ అన్నట్లుగా ఉద్యోగులకు 43శాతం ఫిట్ మెంటుతో 63శాతం డివి కలిపి మొత్తం 106శాతం ఉండే రీతిగా పే స్కేల్స్ రూపకల్పన జరుగుతున్నాయి. ఆవిధంగా వేతనాలు పెంచడం వల్ల కొద్దిగా ఆర్థిక భారమైన మాట వాస్తవం. అయినంత మాత్రాన పారిపోయే వాళ్లం కాదు.

ఏవిధంగానైనా సర్దుబాటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొద్దిగా ప్రణాళికేతర వ్యయం పెరిగినా, వచ్చేసారి మాత్రం ప్రణాళికేతర వ్యయం ఎలా ఉంటుందో ఒకసారి చూడమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మా మిత్రులు పబ్లిక్ అలీగారు సభలో లేరు. వారికి ఒక విషయం చెప్పాలి. 14వ ఆర్థిక సంఘం ఇచ్చిన నివేదికను ఒకసారి పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. ఆ నివేదికలో ... దేశంలో కేవలం రెండే రెండు రాష్ట్రాలు మాత్రం ..

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, 14వ ఆర్థిక సంఘం ఛైర్మన్ శ్రీ వై.వి.రెడ్డిగారు. గతంలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక జిల్లా కలెక్టర్ గా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. తెలంగాణలో ఎన్ని వనరులుంటాయి, తెలంగాణ ఎలా అభివృద్ధి చెందుతుంది, తెలంగాణాని ఎలా దోచుకుపోయారనే విషయం మీద వారికి పూర్తి అవగాహన వుంది. అందుకే వారు ఇచ్చిన నివేదికలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఒక మిగులు రాష్ట్రంగా ఉంటుందని చెప్పారు. అంతే గాకుండా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ నిధులు మళ్లంపుకి గురయ్యాయి, తద్వారా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తెలంగాణ ఉనురు తీశారనే మాట వారి నివేదికలో స్పష్టంగా కనబడుతోంది. గౌరవ సభ్యులకు స్పష్టత ఇవ్వాలని నేను కొంచెం ప్రీవీర్ అయి వచ్చాను. నేను పంతులుగా పని చేశాను కదా అధ్యక్షా, నేను పాఠాలు ఎలా చెబుతాను? లెసన్ ప్లాన్ తయారుచేసి తదనుగుణంగా పాఠం చెబుతాను. బడ్జెట్ ప్రసంగం మీద మాట్లాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో రాత్రి ఒంటి గంట వరకు కూర్చోని ప్రీవీర్ వచ్చాను. ఒక్కొక్క అంశం మీద స్పష్టత ఇచ్చేలా తయారై వచ్చాను. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో ఎందుకు కేటాయింపులు చేయవలసి వచ్చిందో చెబుతాను. మా మిత్రులు చాలా మంది చెప్పారు, రైతుల రుణాలు ఏకమొత్తంలో మాఫీ చేస్తే బాగుంటుందనే మాట చెప్పారు. మాకు కూడా అలాగే ఉంది. ఎందుకంటే ఇది రైతుల ప్రభుత్వం, రైతుల శ్రేయస్సు గురించి ఆలోచించే ప్రభుత్వం ఇది. దానికి అనుగుణంగా ఈరోజు రైతులు ఇబ్బంది పడరాదనే ఉద్దేశ్యంతో చర్యలు చేపట్టాం. రాష్ట్రంలో 3556678 మంది రైతులున్నారు. వాళ్లందరూ కూడా ఈరోజు కెసిఆర్ మా దేవుడు అని పూజించే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకంటే వాళ్లకుండే పంట రుణాలు సుమారుగా 17వేల కోట్లను విడతల వారీగా మాఫీ చేస్తానని చెప్పారు. రైతుల మీద రుణ భారం పడకుండా చేస్తా, ఏదైనా వడ్డీ ఉంటే వడ్డీతో సహా చెల్లించే బాధ్యతని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని, ఏ రైతు కూడా కన్నీరు పెట్టకుండా చూస్తానని మా ముఖ్యమంత్రిగారు పూచీ ఇచ్చారు కాబట్టి ఈ రకమైన కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నాం .

అధ్యక్షా, కొడుకులున్నా, బిడ్డలున్నా ఎవ్వరూ అక్కరకు వచ్చేలా లేరు. అందుకే వయోవృద్ధులను ఆదుకోవడానికి, వితంతువులను ఆదుకోవడానికి, వికలాంగులను ఆదుకోవడానికి పోయిన సంవత్సరం ఆసరా పింఛను పథకం పెట్టాం. 33,15,000 మంది నిరుపేదలందరికీ ఈ ఆసరా పెన్షన్లు చెల్లిస్తున్నాం. న భూతో న భవిష్యత్ అన్నట్లుగా రెండు వందల రూపాయలున్న పెన్షన్ ని ఐదు రెట్లు పెంచి వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తున్నాం. గతంలో వికలాంగులకు నెలకి రూ.500లుంటే నేడు రూ.1500 ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. తద్వారా 33.15లక్షల మంది ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. గతంలో నేను మా ఊరికి పోతే అక్కడి ప్రజలు ఏమన్నారుంటే - సార్, ఒకసారి సర్పంచు నా పేరు నమోదు చేశారు, ఇప్పుడేమో పెన్షన్ లేదని అంటున్నారని చెప్పారు. కానీ మా ముఖ్యమంత్రి గారు నేడు చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. ఏవో కారణాల వల్ల మిస్ అయితే, మిస్ అయినట్లుగా బాధ పడకండి, సర్పంచు మరియు ఎమ్మార్వో ద్వారా వెళ్లి కలెక్టర్ ని కలవండి, మీ పేరు నమోదైపోతుంది, మీకు పెన్షన్ వస్తుందని భరోసా ఇచ్చిన ముఖ్యమంత్రి గారు మా కెసిఆర్ గారని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ పెన్షన్ల వల్ల నేడు వయోవృద్ధులు, వితంతువులు, వికలాంగులు ఎంతో సంతృప్తికరమైన జీవనం గడుపుతున్నారు. విద్యార్థుల ఫీజుల బకాయిల గురించి చాలా మంది మిత్రులు అన్నారు. గత సంవత్సరం 11లక్షల మంది విద్యార్థుల భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని, మీరు పెట్టుపోయిన రూ.2045కోట్ల బకాయిలను తీర్చాం మేము, కనీసం ఆ కనికరం కూడా లేకుండా పోయింది మీకు. ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని మీరు ప్రశంసించి ఉండాలి. ఏదైనా తప్పుంటే స్వీకరించడానికి, దాన్ని సవరించడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చింది, నా తెలంగాణ బిడ్డలకి ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్లు ఇవ్వాలనే ఆలోచన చేశాం. కానీ మీ అందరూ ఏమన్నారు? హైదరాబాదులో ఉండే వాళ్లంతా తెలంగాణ వాళ్లే, వాళ్లే తెలంగాణవాదులన్నారు. వాళ్లకి కూడా ఇవ్వాలంటే దాన్ని సవరించుకుని, ఉదారంగా స్పందించి ఎంతైనా భరించే శక్తి మాకున్నదని అందరికీ ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్లు బకాయిలతో సహా చెల్లించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం.

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని చూసి దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలు స్పూర్తిని పొందుతున్నాయి. ప్రయోగాత్మకంగా బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాం, ఇటు మిషన్ కాకతీయ కానీ, వాటర్ గ్రీడ్ కానీ, ఇతరత్రా కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాం. దీన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని ఇతర రాష్ట్రాల వాళ్లు మన రాష్ట్రంలో పర్యటించి వారి వారి రాష్ట్రాలలో అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ఇక విద్యా విషయానికి వస్తే - ఎక్కడా కూడా యూనివర్సిటీలకు ప్రత్యేకమైన గ్రాంటు ఇచ్చిన ఉదంతం లేదు. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ నుంచి వచ్చే నిధులు రాకపోయినా, ఈరోజు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన బాధ్యత తీసుకుని దానికి అనుగుణంగా మన విద్యాశాఖని ప్రక్షాళన చేసే కార్యక్రమం చేపట్టాం, ఎంత దమ్ముంటే మా ముఖ్యమంత్రిగారు అలా చెబుతారు ! మొత్తం ప్రక్షాళన చేసి నూతన విద్యా వ్యవస్థకి రూపకల్పన చేస్తున్నాం. తద్వారా నాణ్యమైన విద్య అందుతుంది. మీరు మొత్తం ప్రైవేటైజ్ చేసి పోయారు. మా గవర్నమెంట్లు స్కూల్స్ ని బలోపేతం చేయడానికి రూ.11216కోట్లు ఈరోజు బడ్జెటు కేటాయించడం జరిగింది. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి బ్లాక్ గ్రాంటు క్రింద రూ.238కోట్లు చెల్లించి ఆదుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, ఉద్యాన వన విశ్వవిద్యాలయం, వెటర్నరీ యూనివర్సిటీలకు సుమారు రూ.261కోట్లు కేటాయించాం. మొన్న ఉప ముఖ్యమంత్రి కడియం శ్రీహరి గారు అన్ని యూనివర్సిటీల వైస్ ఛాన్సలర్స్ తో, రిజిస్ట్రార్స్ తో ఒక సమావేశం నిర్వహించి సమీక్ష చేస్తుంటే అందరూ అబ్బురపోయిన పరిస్థితి ఉంది. అక్రమ నియామకాలు చేశారు, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ లేని పోస్టులను భర్తీ చేసి కూర్చున్నారు. దాని వల్ల నిధుల కొరత వచ్చింది. వాటిని ఆదుకుంటామని మా ఉప ముఖ్యమంత్రి మాకు భరోసా ఇచ్చారు.

అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాల ఫలితంగా ప్రజలందరూ కూడా ఎంతో సంతోషంగా ఉన్నారు. ఒక గంటపాటు ఒక కాగితం చూడకుండా అలవోకగా పథకాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయో మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతుంటే మనమే ముక్కు మీద వేలు వేసుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రజలందరూ సంతోషంగా ఉన్నారు. ఈ బడ్జెటు అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన బడ్జెటు. దీన్ని రూపకల్పన చేసిన మా మిత్రులు ఈటల రాజేందర్ గారికి మరొకసారి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటులో ఇంకొక గొప్పతనం ఏమంటే - ఏ శాఖకి కేటాయించిన నిధులు దాని కొరకే నిర్దిష్టంగా ఖర్చు చేయకుండా, దానిలో వెసులుబాటు ఉండి, దీనికైతే ప్రాధాన్యతా క్రమంలో అవసరం ఉందో దానికి ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశం కల్పించారు. మా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతా అంశాలలో ప్రత్యేకంగా సంక్షేమ రంగానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతని ఇస్తున్నాం. వ్యవసాయ రంగానికి, పారిశ్రామిక రంగానికి, సర్వీసు రంగానికి సముచితమైన బడ్జెటు కేటాయింపులు చేశాం, అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన బడ్జెటు కాబట్టి దీన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: సాధారణ బడ్జెటుపై శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డిగారు మాట్లాడి, చర్చని ముగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి అధ్యక్షా, మీరిచ్చిన ఈ అవకాశానికి ముందుగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్నికలు అయిపోయాయి. ఇది సాధారణ బడ్జెటు, full-fledged budget. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి మాటల్లోనే.. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిపక్షాలు సూచనలు ఇవ్వాలి, ఆరు దశాబ్దాల కోరిక, బంగారు తెలంగాణ అనే కాన్సెప్ట్ లో పోతున్న నేపథ్యంలో మీరందరూ కూడా సహించాలని వారు చెప్పారు. ఎన్నికలో బరాబర్ గా ఏదో అనుకుంటూ, అయిపోతుంది అంతటితో. ఈ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన నేపథ్యంలో, ఈవైపైనా ఆవైపైనా వచ్చే సూచనలు, విమర్శలను నిర్మాణాత్మకంగా తీసుకోవాలి, అల్టిమేట్ గా ఎవరైనా, మేమైనా ప్రజల అవసరాల కొరకు, ప్రజల ఈతిబాధలను తీర్చడానికి పని చేసేవే పార్టీలు, ఆ పార్టీల ప్రజాప్రతినిధులు. నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ అని దాశరథి గారు అన్నారు. 60 సంవత్సరాలలో రతనాలు రాళ్లయిపోయాయి. వీణకి ఉండే తంతులు తెగిపోయాయి. తెలంగాణ కోటి రాళ్లదిబ్బగా మారడానికి ముఖ్య కారణం జల వివక్ష, అనేక రకాల అన్యాయాలు, ఇబ్బందులు. కాళోజీ గారి మాటల్లో... వీర తెలంగాణ నాది, వేరు తెలంగాణ నాది, వేరే కూడా వీర తెలంగాణ ముమ్మాటికీ, ఇది మా సాంస్కృతిక అస్తిత్వ పోరాటం, తెలంగాణ వేరై నిలుచు భారతాన ముమ్మాటికీ, వీర తెలంగాణ వైనంతో భారత పౌరుడి ధీరత్వంతో ప్రజావాణి నా గొడుగు మిన్న అని ప్రజా ప్రకటన చేస్తున్న స్ఫూర్తితో, ఇది మా సాంస్కృతిక అస్తిత్వ పోరాటం, మా జన్మ కొరకు ఉద్రేకం అనే నినాదంతో, అనేక మంది త్యాగాల ఫలితంగా 1200 మంది అమరులైన త్యాగాల పునాదుల మీద, అనేక ఇబ్బందులు, అనేక వర్గాల పోరాటాలు, కవులు, రచయితలు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, వ్యవసాయదారులు, అందరికంటే ఎక్కువగా బలహీన వర్గాలు - అన్ని వర్గాల వాళ్లు సకల జనుల సమ్మే చేసిన ఉద్యమ స్ఫూర్తితో, ఒక తల్లి మనసుతో, ఒక ప్రక్క పొట్టు కోసుకొని కూడా, నష్టం జరుగుతుందని తెలిసినీ కూడా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సభలో చెప్పినట్లుగా, but for Smt. Sonia Gandhi, తెలంగాణ సాధ్యమైంది. కెసిఆర్ గారి పాత్ర కూడా ఎవరూ మరచిపోలేనదని మొదటి రోజే మా లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ చెప్పడం జరిగింది. కెసిఆర్ గారి పాత్ర కూడా గణనీయమైన పాత్ర అని చెప్పారు. కానీ వారితోబాటు అనేక మంది అనేక రకాలుగా త్యాగాలు చేశారు. నేడు కొన్నింటి ఫైర్మన్ గా ఉన్న మీ కంట్రీబ్యూషన్ కూడా అందులో చాలా ఉంది. అయితే ఇప్పుడు నేను ఆ విషయాలలోకి పోవడం లేదు.

అధ్యక్షా, అసలు ఎక్కడి నుంచి మొదలు పెట్టాలి, రాజ్యాంగ ప్రతినిధితో ఈ ప్రభుత్వం - సర్వజన హితాయ, సర్వజన సుఖాయ అని చెప్పించింది. నాకు తెలిసి ఈ బడ్జెటులో సర్వజన హితాయ - కోరిక బ్రహ్మాండంగా ఉంది. గౌరవ రాజేందర్ గారు డక్కాముక్కలు తిని, ఉద్యమం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి వెనుకబడిన వర్గాల నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి, నాలాగ హాస్టల్ లో పెరిగిన వ్యక్తి, మధ్య తరగతి కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి. వెయ్యి అడుగులు వేయాలంటే ఒక అడుగు పడాలనే స్పిరిట్ తో బడ్జెటు ఉందా? లేకపోతే సర్వజన హితాయ, కొంతమంది సుఖాయ అనే రకంగా ఉన్నదా? అనే విషయాన్ని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు, వినే ప్రజాసేవకు తెలియజేస్తున్నాను. నాకేమీ నాకు కొంచెం ఇష్టం, చాలా కష్టంగా ఉంది. ఈ బడ్జెటులో పాజిటివ్ గా ఉన్న అంశాలను చెప్పడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తాను. ఈ బడ్జెటులో చేసిన ప్రయత్నాన్ని తప్పనిసరిగా అభినందిస్తాం. చెప్పుకోదగ్గ అంశాలేమంటే, అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ కి జీతాలు పెంచారు, సంతోషం. హాస్టల్ విద్యార్థులతో సన్నబియ్యం తినిపిస్తున్నారు, మంచిదే. యాదగిరిగుట్టకి నిధులు పెంచారు, సంతోషం. భద్రాచలానికి మొండి చెయ్యి చూపించారు.

1.20 మ. భద్రాచలానికి మొండి చెయ్యి చూపించారు. శ్రీరామునికి తలంబ్రాలు తీసుకువచ్చే సంస్కృతిలో భాగంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తలంబ్రాలు తీసుకువస్తున్నారు. ఈ బడ్జెట్ లో భద్రాచలం దేవాలయానికి ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. ఎంత అన్యాయం అంటే, ఇంత చారిత్రాత్మక దేవాలయం. కంచర్ల గోపన్న నేలకొండపల్లి వాస్తవ్యుడు. భక్త రామదాసుగా ఆ దేవాలయం నిర్మాణం చేశారు. భద్రాచలానికి దక్షిణ ఆయోధ్యగా పేరుంది. భద్రాచలానికి రూ.150 కోట్లు ఇచ్చి ఉంటే బాగుండేది. ఇకపోతే ఇది అంకెల గారడా? ఊహాజనిత బడ్జెట్? ఆశల సౌధమా? అనిపిస్తున్నది. బంగారు తెలంగాణ స్క్రీన్లుకు పోయేముందు ఇది సినిమాని తలపిస్తుందా?

ముఖ్యంగా కోటి ముప్పయి ఒకటి లక్షలతో వచ్చింది. సామాన్యుడి భాషలతో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పింది కొంత మేము అర్థం చేసుకుంటాం, చేసుకోలేమని కాదు. తెలంగాణ వస్తి వీరికి జీతాలుండవు, వీరు ఏమీ నడుపుకోలేరు, ఆగమైపోతారు అనే దానికి ధనిక రాష్ట్రం అయిందని చెప్పారు. ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి ఇచ్చే పరిస్థితుల్లో ఈ ఫిగర్స్ అసలే లేవు. ఎందుకంటే హైనాన్సియల్ డిపార్టుమెంట్ ఏమని ఇచ్చిందంటే, నాకున్న లెజిస్లేషన్ అనుభవంతో బడ్జెట్ ఎస్టిమేషన్, రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ సేమ్. మక్కికి మక్కి అనే సామెత ఉన్నట్లుగా ఉంది ఈ బడ్జెట్. First of its kind in this first Budget of Telangana

State. దీనిలో 15శాతం కూడా ఎస్సీ/ఎస్టీ ఉపప్రణాళిక కోసం ఖర్చు పెట్టలేదు. ఖర్చుల వివరాలు కూడా పెట్టలేదు. దీంట్లో ఒకటి, రెండు పేజీల్లో గత బడ్జెట్లో ఇంత ఖర్చు అయింది, ఇంత మిగులు ఉంది, ఇంత అప్పు ఉంది, ఇన్ని అప్పులు తెచ్చామని చెప్పి ఉంటే బాగుండేది.

ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చినటువంటి డాక్యుమెంట్లో చూస్తే రూ.61,711.50లక్షలు అప్పులున్నాయి. ఇంకా అంకెల గారడీ వ్యవహారంలో రూ.531కోట్లు మిగులు బడ్జెట్. పేరుకు ధనిక రాష్ట్రం. మెర్సర్ లాంటి సర్వే సంస్థ చెప్పినట్లు హైదరాబాద్ బ్రహ్మాండమైన నగరం. కానీ, ఇప్పుడు ఎక్కడినుండి నిధులు రావాలి? గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అందరం కలసి పోదామని అంటున్నారు, వారు లీడ్ చేస్తానని అంటున్నారు. కానీ, 14వ ఆర్థిక సంఘం ఇచ్చినటువంటి వ్యవహారం ఈ విధంగా ఉన్నది. ఒకవైపు గొప్ప చెప్పుకునే భాగంగా అసలుకే మోసం జరిగే అవకాశం ఉంది. 42శాతం టాక్సీలు వచ్చే కార్యక్రమంలో వచ్చే గ్రాంట్లు తగ్గిపోయాయి. దానితో ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులు ఎదురయ్యే పరిస్థితులున్నాయి. చాలా యాంటీసిపియన్ బడ్జెట్ పెట్టారు. నా స్పీచ్ వింటున్నటువంటి ఆర్థిక అధికారులకు కూడా బడ్జెట్ పుస్తకంలో ఎందుకు రెండు పేజీలకు స్థానం లేకుండా పోయిందో గుర్తించాలి. ఇది ప్రజా ధనం. నా జేబులోదో, ఇంకెవరి జేబులోదో కాదు. కాబట్టి దానికి జవాబుదారిగా ఉండాలని అవసరం ఉంది.

Evaluation Authority for the State of Telangana (EAST) అనేటువంటి కార్యక్రమం సైనాన్లియల్ డిపార్టుమెంటుపై అనేక ధాతులుగా గతంలో ఒకసారి, అంతకుముందు మరోసారి, కంప్లైర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) ఆక్షితులు వేసిన సేవధ్యంలో, ఇది అవసరం అని టాస్క్ ఫోర్స్ వివిధ రాష్ట్రాల్లో చూపించిన సేవధ్యంలో **Evaluation Authority for the State of Telangana** అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది, **we welcome it.** ఆ రకంగానైనా వచ్చేసారి చేయండి.

ఏవైనా త్రికరణ శుద్ధితో చేయాలి. అంటే మనసా, వాచా, కర్మణా చేయాలి. చెప్పింది అమలు చేయాలి. బడ్జెట్లో ఇన్ని కోట్లు ఎక్కడనుండి వస్తాయి. మీరు నిజంగా సర్వజన హితాయగా చేస్తే, నిజంగా మెచ్చుకుంటాము. మేము నిలబడి నీరు త్రాగాలని అంటున్నాము. మీరు పరుగెత్తి పాలు తాగిపిస్తాము అంటున్నారు. మాకు మంచినీరు ఇవ్వమని చెబుతున్నాము. కాంటిన్జెన్సీ ప్లాన్ లేదు. ఆర్డబ్ల్యూఎస్ డిపార్టుమెంటు అంతా వాటర్ గ్రీడ్ వెనుక

ఉంది. భూగర్భ జలాలు దాదాపుగా 19మీటర్ల లోతుకు వెళ్లిపోయాయి. ఊపర్ శర్వాణీ, అందర్ వరేషాని అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే చెప్పారు. నేను వేరే రకంగా అనడం లేదు. అది అనొచ్చే లేదో తెలియదు గాని. అట్లా ఉండొద్దు అనేది నా కోరిక.

వ్యవసాయానికి నామ మాత్రపు బడ్జెట్ పెట్టారు. ఏ రకంగా సరిపోతుంది. అసలు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కూడా సిద్ధంగా లేరు. అధ్యక్షా, ఈ డ్యాకుమెంటరీ నేను చేసింది కాదు. **District Crime Record Bureau** (సభలో ఆర్టికల్ ద్వారా పొందినటువంటి డ్యాకుమెంటరీ పుస్తకాన్ని చూపించడం జరిగింది). ఆర్టికల్ ద్వారా సంపాదించినటువంటిది. 748మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న పరిస్థితి. అసలు ఆ కుటుంబాల్ని ఎలా ఆదుకుంటున్నారు? వ్యవసాయానికి ఇంత ఇచ్చామని, ఋణమాఫీ ఇంత చేశామని చెబుతున్నారు. 7లక్షల మంది రైతులకి రీపెడ్యూల్డ్ కాలేదు. కొత్త ఋణాలు వచ్చే అవకాశం లేదు. నిన్న వ్యవసాయ శాఖా మాత్యులు కూడా సరిగా సమాధానం చెప్పలేదు. ఇంతమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే మీరు 60 నుండి 80మంది వరకు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని పార్లమెంటుకు చెబుతారా? దీనిని ఏరకంగా వెల్ కేమ్ చేయాలి. మాకేం కడుపుమంట, ఈర్స్ లేదు. ఉన్న వాస్తవాలు మీముందు ఉంచుతున్నాము. ఎంక్వెరీ చేసి ఆ రైతు కుటుంబాల్ని ఆదుకోండి. లక్షా పదిహేను వేల బడ్జెట్ పెట్టి రైతాంగాన్ని ఆదుకోనే కార్యక్రమం చేయకపోతే ఎలా?

ఎస్సీ/ఎస్టీ ఉపప్రణాళికను గతంలోనే ప్రవేశ పెట్టారు. దానిపై అసలు పూర్తిగా ఖర్చు పెట్టలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమి చేయలేదని, కాంగ్రెస్ వారు పెట్టిన దరిద్రమంతా మేము కడుగుతున్నామని, ఇంకేదో రకరకాల మాటలన్నారు. అవి చాలా అన్యాయమైనటువంటి మాటలు. మేము ఉచిత విద్యుత్ ఇచ్చింది వాస్తవం కాదా? ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ ఇచ్చింది, ప్రస్తుతం కంటిన్యూ అవుతున్నది వాస్తవం కాదా? ఒక రూపాయికి కిలో బియ్యం ఇచ్చింది వాస్తవం కాదా? అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, మహిళా కార్యక్రమాలు ఎస్సీ/ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ కి చట్టబద్ధత తెచ్చింది ఎవరు అధ్యక్షా? వాటిని ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వం వారు కొనసాగింపు చేయమనండి మేము కాదని అనడం లేదు. మేము తెలంగాణ ఇచ్చినప్పటికీ, ప్రజలు మీకు అధికారం ఇచ్చారు. మీలో చాలామంది మంచి మాటకారులు, మాస్టర్స్ ఉన్నారు. ఉపన్యాసం బాగా ఇస్తారు.

తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి పార్టీ వ్యూనిఫైడ్ లో పెట్టిన ముఖ్యంశాలైన కేటీ నుండి పీజీ వరకు విద్య, రెండు బెడ్ రూముల

పథకం చాలా పాపులర్ అని అనుకున్నారు, ఈ వాటర్ గ్రీడ్ కార్యాక్రమంతోపాటు అవన్నీ వెనక్కు వెళ్లిపోయాయి. అంతకుముందు నీటికేటాయించిన నిధులు కాగితాలు కొనడానికి కూడా సరిపోదని నేను ముందే చెప్పాను. కేజీ నుండి పీజీ పథకానికి రూపాయి లేదు అధ్యక్షా.

(తాము తెచ్చుకున్న పుస్తక ప్రతిని సభలో చూపించారు)

అక్షరాస్యత రేటు ఎంత తగ్గిపోయిందో ఈ డాక్యుమెంటులో చూస్తే తెలిసిపోతుంది. ఈ ప్రభుత్వం దానిమీద తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? విద్యకు ఎంతకేటాయించారు? యుపిఏ ప్రభుత్వం సమాచార హక్కు చట్టం, పనికి ఆహార పథకం, రైతు ఋణ మాఫీ తెచ్చింది. ఆహార భద్రతా చట్టం తెచ్చింది. ఇన్ని కార్యక్రమాలు తీసుకువచ్చి ఇంత చేస్తే, ఈనాడు మీరేం చేశారని అంటున్నారు. చివరికి తెలంగాణ ఇచ్చింది. కనీసం అదైనా అడ్మిట్ చేశారు, సంతోషం. ఇంత చేస్తే, విద్యకు మీరు కేటాయింపులు ఏం చేశారు?

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా): మీరన్నట్లుగా అంకెలకు పోదామంటే.....

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: నేను ఈల్డ్ కావడం లేదు. ఈ రకంగా వారు ఇంటర్ఫియర్ అవడం సభా మర్యాద కాదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: సుధాకర్ రెడ్డి గారు మీరు మిగతా మంత్రులు కూడా ఇక్కడ ఉన్నారు. వారు ఎక్కడైనా పొరపాటు గాని చెప్పి ఉంటే నోట్ చేసుకోండి రేపు చెప్పే సమాధానంలో చెప్పండి.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ఒక ఫైనాన్షియల్ డ్యాకుమెంట్ మీద చర్చ జరుగుతోంది. దానికి సంబంధిత మంత్రి జవాబు చెబుతారు. అత్యవసర పరిస్థితి ఏమైనా ఉంటే ఇంకెవరైనా మంత్రి రియాక్ట్ అవుతారు. అపోజిషన్ కి ప్రెజెంట్ చేసే అధికారం కూడా లేకుండా ఈ రకంగా ఇంటర్వ్యూ వస్తూ ఉండడం కరెక్ట్ కాదు. దయచేసి ఆయన చెప్పదలచుకున్నది చెప్పనివ్వండి. చెప్పిన తరువాత మీరు జవాబు చెప్పేటప్పుడు చెప్పండి. (addressing Sri Paturi Sudhakar Reddy) You are not competent. Basically, none of us are competent to interfere and it is only the Government that is competent to interfere in the matter.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పింది అది డెమోక్రటిక్ స్పిరిట్. యూజీసీ recognition కు కూడా ఇబ్బంది ఉంది. ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయానికి, మహాత్మాగాంధీ

విశ్వవిద్యాలయానికి ఇంటింతుకేటాయించామని చెబుతున్నారు. కానీ, ఏ రకంగా చూసినా కూడా ఈరోజు ఖాళీలు, మౌళిక వసతులు, వైస్ చాన్సలర్స్ కు సంబంధించిన విషయాలలో ఎక్కడా సరిగ్గా లేదు. వాస్తవానికి దూరంగా ఉందనేది చెప్పాలనేది నా ప్రయత్నం.

బిసీలు 52 శాతం ఉన్నారు. వారికి గతంలో రూ.831 కోట్లు కేటాయించారు. ఇప్పుడు రూ.2,200 కోట్లు కేటాయించారు. పోయినసారి ఎన్నికల హామీలో రూ.25 వేల కోట్లు కేటాయిస్తామని అన్నారు. రూ.50 వేల కోట్లు ఎస్సీలకు కేటాయిస్తామని అన్నారు. ఆ స్పిరిట్ ఎక్కడకు పోయింది. బిసీలకు కూడా సబ్ ప్లాన్ తీసుకురండి, we are proposing. Enactment తీసుకురమ్మనండి. ఎస్సీ/ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ మీద నోడల్ ఏజెన్సీని పెడతామన్నారు, ఎందుకు పెట్టలేదు? దానిమీద Special Chief Secretary స్థాయి అధికారిని వర్యవేక్షణకు ఎందుకు పెట్టలేదు? ఎందుకు నిధులు ఖర్చు చేయడం లేదు, ఎందుకు డైరక్షన్ జరుగుతోంది? ప్రభుత్వం వాటిపై శ్రద్ధ పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది.

ప్రణాళికా బడ్జెట్ 50 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంటే నిజంగా అభివృద్ధికి బాటలు వేసేదిగా ఉండేది. కానీ, ప్రణాళిక బడ్జెట్ 50 శాతం కంటే తక్కువగా ఉంది. కాబట్టి అప్పులకు పోవాలి. అప్పులకు పోవాలంటే FRBM allow చేయాలి. మూడు శాతం FRBM allow చేస్తుంది. ఈరోజు అప్పులున్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది.

KG to PG కి నిధులు ఎక్కడనుండి వస్తాయి? భూముల క్రమబద్ధీకరణ అని బూస్ట్ అప్ చేశారు. ఇప్పుడు బూం లేదు, భూములు అమ్మమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ప్రభుత్వానికి వచ్చింది నామ మాత్రం రూ.1,011 కోట్లు, కానీ, రూ.6,500 కోట్లు వస్తాయని చెబుతారా? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి స్పెషల్ స్టేట్స్ వస్తుంది, రూ.5 వేల కోట్లు వస్తుందని అన్నారు. మళ్ళీ రూ.3 వేల కోట్లు, రూ.4 వేల కోట్లు వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఇది వాస్తవానికి దూరంగా ఉందా, దగ్గరగా ఉందా అనేది ప్రభుత్వమే చెప్పాలి.

ఒక్కొక్క ధనిక రాష్ట్రమని చెబుతున్నారు. కేంద్రం నుండి నిధులు ప్రక్క రాష్ట్రానికి ఎలా వస్తున్నాయో, ఇక్కడకు కూడా అలా రావాలి. విద్యుత్ లో Demand and supply వ్యత్యాసం ఉంది. 6,500 మెగావాట్లకి నిధులు ఎక్కడ నుండి తెస్తారు? Power Finance Corporation రూ.15 వేల కోట్లు ఇస్తుందని చెబుతున్నారు. వచ్చే విద్యుత్తు ప్రక్క రాష్ట్రం నుండి రాదు. ఈరోజు

మణుగూరుకు క్లియరెన్స్ వచ్చే పరిస్థితి లేదు. మణుగూరు ప్లాంట్ కి అటవీ పర్యావరణ అనుమతుల్లో అనేక అడ్డంకులున్నాయి. మేమంతా మంచి కోరుతున్నాము. మన విద్యుత్ అవసరాలు తీరాలి. కానీ ఆచరణలో సాధ్యం కానీ యాంటీపియస్ బడ్జెట్ పెడుతున్నారు.

త్రాగునీటికి ఇబ్బందులున్నాయి. కరువు మండలాలను నిర్ణయించలేదు. కరువు మండలాలు నిర్ణయిస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మనకి వచ్చే నిధులు వస్తాయి. ఈ బడ్జెట్ లో కరువు మండలాల గురించి ఒక్క పదం కూడా లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో 70 శాతం కరువు మండలాలున్నాయి. వర్షాలు పడే పరిస్థితులు లేవు. భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయాయి. బడ్జెట్ విస్టిమేషన్స్, రివైజ్డ్ విస్టిమేషన్ ఫిగర్స్ సమాసంగా ఇస్తారా? మేమైతే కనీసం convince కావాలి కదా. ప్రభుత్వం వారు మాట్లాడేటప్పుడు వాస్తవాలు మాట్లాడండి దానికి కూడా మేము సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెబుతున్నాము.

దాదాపు 456 పాఠశాలల్లో జీరో అటెండెన్స్ ఉంది. పది, ఇరవైమంది పిల్లలున్న పాఠశాలలు అయితే 2774 మాత్రమే ఉన్నాయి. ఉన్నత విద్యకు నిధులు లేవు. ఈ బడ్జెట్ లో సరస్వతీ దేవికి లక్షకొట్టాక్షం లేదు.

తెలంగాణా ఉద్యమంలో యువత ఎంతోమంది త్యాగం చేశారు. అమర వీరులను 454 మందిగా చేర్చారు. గౌరవ హోం మంత్రి గారు ఇక్కడున్నారు, ఒక్క రోజులో assessment తీసుకోవచ్చు. శ్రీకాంతాచారి కన్న తండ్రిని మూడు సంవత్సరాల క్రితం పార్లమెంటులో శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి కల్పించినప్పుడు ఆమె you do something అంటే, నాయొక్క మూడు మాసాలు జీతం శ్రీకాంతాచారి కుటుంబానికి ఇచ్చాను. ఈ తెలంగాణా ఉద్యమంలో చనిపోయిన పిల్లల కన్నతల్లుల గర్భశోకం ఎలా ఉంటుందో ఆరోజు ఆమె ముఖంలో చూశాను. శ్రీకాంతాచారి రోడ్డుకి నిధులిచ్చాను. నాది చిన్న ప్రయత్నమే కావచ్చు. ప్రభుత్వానికి ఇది పెద్ద సమస్యనే కాదు. మీరు ఇచ్చిన హామీలేంటి? అమరవీరులను ప్రక్కకు పెట్టి 1200 మంది కాదు 450 మంది అని చెప్పుకుంటే ఎట్లా అధ్యక్షా? పది లక్షల ఆర్థిక సహాయమే కాకుండా, ఒక ఉద్యోగం మరియు ఇల్లు నిర్మించండి.

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి రూ.238 కోట్లు కేటాయించారు. 10.89 శాతం నిధులిచ్చారు. అది సరిపోదు. క్రీడలకి మంచిగానే ఇచ్చారు. దానిని నేను అప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. పర్యాటక శాఖకు చాలా నామ మాత్రపు నిధులిచ్చారు. ఇలా ఇస్తే యువత వైపున ఎవరకంగా సంపాదిస్తుంది?

వైపున అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? Telangana Skill Development Academy ని పెట్టండి. దానిలో వైపున సంపాదించేటట్లుగా చేయండి. అవన్నీ చెప్పుకుండా మొత్తం బడ్జెట్ రూ.1,15,689 కోట్లు పెట్టామని అంటున్నారు.

ఇప్పుడు ఎలక్ట్రిసిటీ యాక్ట్ ని మార్పు చేసే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని మార్గదర్శకాలు ఇచ్చింది. తప్పనిసరిగా 6,800 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేస్తే, కొంత రేషియోగా రెనెవబుల్ విద్యుత్ చేయాల్సి ఉంటుంది. దానికి బడ్జెట్ కావాలి, అది కూడా చూపించలేదు. 6,800 మెగావాట్లకి కేంద్ర ప్రభుత్వం కొత్త నియమ నిబంధనలు సరిపోతున్నాయా? లేదా? దయచేసి మీరే వెరిఫై చేసుకోండి. బ్యాలన్సింగ్ చేసి చూపించాల్సిన అవసరం ఉంది. దానికి అధికారులు తలలు పట్టుకుంటున్నారు. దాదాపుగా 800, 900 మెగావాట్లు బ్యాలెన్స్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే మీకు అనుమతులు వస్తాయి. దానికి ఏరకంగా చేస్తారు. అలాంటి కార్యక్రమాలు చేయండి.

ఆరోగ్య రంగాన్ని చూస్తే, ఎన్నికల్లో హెలికాప్టర్ లో మెటెల్ బెల్లీ సర్వీసెస్ ఇస్తామని చెప్పారు. మా ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో అనేక ఇబ్బందులున్నాయి. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకి బడ్జెట్ నామ మాత్రంగా ఉంది.

1.40 | శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ లో మ. ఏజెన్సీ ఏరియాలలో గల ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకి కేటాయింపు నామమాత్రంగా ఉంది. వీటిని బలోపేతం చేసే కార్యక్రమాలు ఎక్కడ చేసారు? ఆరోగ్యశ్రీ ఏ రకంగా అమలు చేస్తున్నారు? ఏవైనా లోపాలు, లోసుగులు ఉంటే కంట్రోల్ చేయండి. చర్యలు చేపట్టండి. నామమాత్రపు నిధులిచ్చి, ఆరోగ్య శాఖను బలోపేతం చేస్తామని చెప్పుకుంటే ఎలా అధ్యక్షా? మిషన్ కాకతీయ. ఇది మంచి కార్యక్రమమే. మేము స్వాగతిస్తున్నాము. కాదనటం లేదు. కాకపోతే కొత్త పేరు పెట్టారు. గతంలో ఏమీ జరగలేదు, పట్టించుకోలేదు అని చెప్పడం అన్యాయం. నేను ఇదే సందర్భంలో ఒక తెలంగాణ బిడ్డ గా, నవ తెలంగాణ నిర్మాణంలో పాలుపంచుకుంటూ, నాకు వచ్చే ఒక నెల బీతాన్ని నా ఊరి చెరువు రిపేర్లకి గాని, గుర్రపు డెక్కను తీసివేయడానికి గాని, నా ఊరి చెరువు బాగుపడడానికి అందచేస్తున్నానని ప్రకటిస్తున్నాను. మన ఊరు, మన ప్రణాళిక అని పెట్టారు. ఇందులో ఎక్కడ ఉంది అధ్యక్షా? సర్వేలు చేసారు. ఎంత డబ్బు ఖర్చయింది?

అలాగే మిషన్ కాకతీయ అంటే MK దానిని MKT అంటే మిషన్ కట్టాల తొలగింపు. అనేది కూడా అనుబంధంగా ఉంటే, అప్పుడు మీరు కొత్తగా పన్నులు వెయ్యకర్లేదు. త్వరలో ప్రజలకు కరెంటు షాక్ ఇవ్వడానికి రెడీ అవుతున్నారు. Discom వారు ప్రపోజల్స్ తో సిద్ధంగా ఉన్నారు. మీరు ఇచ్చినటువంటి రెవిన్యూ రూ.3,200కోట్లు తేడా చూపిస్తున్నది. రూ.1889కోట్ల పన్ను పోటుకి సిద్ధంగా ఉంది. మేము కొత్త పన్నులు ఏవీ విధించం అని చెబుతున్నారు. కాని ఈ బడ్జెట్ సమావేశాల తరువాత చార్జీల పెంపుమీద ERC ఇప్పటికే చర్చలు జరుపుతున్నది. మీరు కొత్తగా పన్నులు వేసే అవసరం ఉండదు అని చెబుతున్నాము. అక్రమ మైనింగ్ అరికట్టండి. డబ్బులు వస్తాయి. అక్రమ ఇసుక రవాణా ఆపండి. ప్రభుత్వానికి చాలా ఆదాయం లభిస్తుంది. ఫిలింనగర్ సొసైటీల మీద గట్టిగా దృష్టి పెట్టి, వయోలేషన్స్ ఉన్న చోట్ల పెనాల్టీలు వేయండి. ఎనిమిది నుంచి పదివేల కోట్ల వరకు ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. నాలాల కట్టాలని అరికట్టండి. అలాగే మా ఖమ్మం పట్టణంలో లక్కారం చెరువు కట్టాకి గురయింది. నేను కంప్లయిట్ ఇచ్చిన మీదట, చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ఏడున్నర ఎకరాల విలువైన స్థలం అది. దాని విలువ వంద కోట్లకి పైనే. నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు మిషన్ కట్టాల తొలగింపు కార్యక్రమం చేపట్టండి. ఆ రకంగా మీరు చేసినట్లయితే పన్నులు వేసే అవసరమే ఉండదు. వూ సలహాలు తీసుకోండి. అసోజిషన్ అంటే కేవలం విమర్శించుకోవడమే కాదు. అందరం తెలంగాణ బిడ్డలమే. మీకుంటే ఎక్కువగా తెలంగాణ రావాలని కోరుకున్నాం. ఎన్నో ఇబ్బందులను ఎదుర్కొన్నాము. నేను MLC పదవికి రాజీనామా చేసి, ఖమ్మం నడిరోడ్డుమీద నిరాహార దీక్ష చేసాను అధ్యక్షా.

ఇరిగేషన్ గురించి చెప్పుకోవలసి వస్తే ముందుగా ప్రాణాహిత చేపెళ్ల ప్రాజెక్టు. దాని డిజైన్ మారుస్తున్నారు. మరి పోలవరం ఏం పాపం చేసింది అధ్యక్షా. అక్కడి ప్రజలు గగ్గోలు ఎత్తుతున్నారు. ఆ డిజైన్ లో మార్పు చెయ్యండి, భద్రాచలం దేవాలయం మునిగిపోతుంది, ఏడు మండలాలలో ముంపు నివారించవచ్చు, బ్యారేజీలు కట్టండి అని ప్రజలు విన్నవించుకుంటుంటే, అక్కడ ఎందుకు జాయింట్ సర్వే చెయ్యరు? కేంద్ర ప్రభుత్వం, జాతీయ ప్రాజెక్టు, పక్క రాష్ట్ర గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముగ్గురు కలిసి ఎందుకు జాయింట్ సర్వే చెయ్యరు? మమ్మల్ని ముంచి, పోలవరం కడతారా? ఖమ్మం జిల్లా ఈ రకంగా అన్యాయమైపోవాలా? ఎగువ సీలేరు పోయింది, ఇందిరా సాగర్ పోయింది. మా హక్కులు కాలరాసే ప్రయత్నం ఇది. మమ్మల్ని

ఆడుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకి రావాలి. నాగార్జున సాగర్ టెయిల్ ప్రాజెక్ట్, దుమ్ముగూడెం నిరుపయోగ మైన ప్రాజెక్టుగా మారింది. అప్పుడు కూడా నేను కంప్లయిట్ చేసాను. ప్రాజెక్ట్ కంట్రాక్టర్ మేము రూ.732 కోట్ల పనులు చేసామని బిల్లులు పెట్టారు. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సు క్రింద రూ.430 కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ లోపాలన్నీ మీరు సరిచెయ్యండి. మరమ్మత్తులలో కుంభకోణం జరిగింది. బ్లాక్ లిస్ట్ లో ఉండి, జైలుకి పోవలసిన కంట్రాక్టర్లు దొడ్డి దారిన వచ్చి, పనులు చేయించుకుంటున్నారు. తెలంగాణని వ్యతిరేకించిన వారు, విజిలెన్సు కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నవారు కూడా నిరాటంకంగా పనులు చేయించుకుంటున్నారు. ఈ రకంగా ఆదాయం మరియు వ్యయం మధ్యన వ్యత్యాసం చాలా ఉన్నది.

అలాగే మహిళా సంక్షేమం. వారి భద్రత కోసం కొత్తగా She Teams ని ఏర్పాటు చేసారు. సంతోషం. కాని క్లబ్బులు యధేచ్ఛగా నిర్వహించబడుతున్నాయి. అలాంటి వాటి మీద దాడులు జరిపి, అనుమతులు రద్దు చెయ్యండి. నోనాటెల్ హోటల్ వారు Play Boy Club నిర్వహిస్తున్నారు. ఎవరి హయాంలో దానికి అనుమతులు ఇచ్చినా, తక్షణం దానిని రద్దు చెయ్యండి. ప్రజలు ఏమనుకుంటారు? ఎలాంటి మెస్సేజ్ పోతుంది జనంలోకి? కొంచెం ఆలోచించండి.

రోడ్లు రహదారుల అభివృద్ధి కోసం మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. నిధులు కూడా కేటాయించారు. సంతోషం. మా జిల్లా నుంచి ఈ శాఖకు మంత్రివర్యులు అయినారు. మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారుడు ఒక్కరే ఒరిజినల్ టీ.ఆర్.ఎస్. పార్టీ నుంచి గెలిచారు. సరే ఆ వివరాల లోతుల్లోకి నేను వెళ్లను. మంత్రిగారు చాలా కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. ఇది ప్రజా సంరక్షణ బడ్జెట్ అధ్యక్షా. కొన్ని కొన్ని విషయాలు తప్పకుండా అభినందించాలి. పోలీస్ స్టేషన్ల నిర్వహణలో ఎన్నో కొత్త మార్పులు తీసుకువచ్చారు. I Welcom it. ప్రతి పోలీస్ స్టేషన్ కి వనరులు సమకూర్చారు. అలాగే లంచాలు, వగైరా వాటిమీద నిఘా పెట్టండి. అనేక సైబర్ నేరాలు జరుగుతున్నాయి. గౌరవ హోం శాఖ మంత్రిగారు రిపై కూడా ఇచ్చారు. కాని మీరు ఇచ్చిన హామీలను అమలుపరచే విధంగా ఈ బడ్జెట్ లేదు అధ్యక్షా.

చివరగా ఒక్కమాట. బంగారు తెలంగాణ అంటున్నారు. మంచిదే. కాని ఆశల పల్లకిలో, హెలికాప్టర్ లో నడుస్తున్నటువంటి బడ్జెట్ ఇది. భూమి మీదకు దిగి, తాగునీరు లేని ప్రజలను, అర్ధకలితో ఉన్న ప్రజలను చూడండి. కట్టుకోవడానికి బట్టలు లేకుండా, గుడిసెలలో ఇబ్బందులు పడుతున్న ప్రజలను చూడండి. ఉద్యోగాల

కోసం పాదయాత్రలు చేస్తున్న ఉస్మానియా, కాకతీయ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులను చూడండి. అలాగే ఉద్యోగస్థులకి PRC బ్రహ్మాండంగా ప్రకటించి, యిలకి బాండ్లు ఇస్తారట. మేము 32% ఇచ్చాము, మీరు 43% ఇచ్చారు. మంచిదే. కాని బకాయిలు అకౌంట్లో వేస్తామని మాటిచి, బాండ్లు ఇస్తామంటే ఎవరికి కావాలి? అలాగే వారికి హెల్త్ కార్డులు ఇచ్చారు. కాని వాటిని ఏ కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ ఆగ్నెస్ట్ చెయ్యడం లేదు. ఉద్యోగస్థులంతా సకల జనుల సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. అధ్యక్షా, మీరు ఆ సమ్మెని లీడ్ చేసినటువంటి వ్యక్తి ఇవన్నీ వాస్తవాలు. కాదంటే చెప్పవలసింది. నేను చెప్పింది తప్పయితే ఉపసంహరించుకుంటాను. రాబోయే రోజులలో కరెంటు షాకులివ్వడమో, మంచినీరు లేకుండా చేయడమో, లేక దాని కోసం అయిదు కిలోమీటర్లు వెళ్లే పరిస్థితి రాకుండా చర్యలు తీసుకోండి.

ఇది అప్పుల తెలంగాణ కాకూడదు, లేకపోతే నేను అనకూడదు కాని, మన స్థానాలు తారుమారు అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. నాకిచ్చినటువంటి అవకాశానికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ ముగిస్తున్నాను, జైహింద్.

మిస్టర్ చైర్మన్: మార్చి 18, ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి సమావేశం అయ్యేందుకు సభను వాయిదా వేయడమైంది.

(The House, then adjourned at 1.50p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Wednesday, the 18th March, 2015)

* * *